

มหาดิน

ECONOMY

VOLUME 9

หอศิลป์กรุงเทพมหานครเปิดตัวยิ่งใหญ่
ตัวอย่างภาพถ่ายสมเด็จพระเทพฯ

ตำนานตลาดบางกอก
มนต์ขลังที่ยังไม่จางหาย

ดร.สมชัย จิตสุชน
วิพากษ์เมกะโปรเจกต์ที่ควรจะเป็น

พบกันฉบับนี้ ก็เข้าสู่ช่วงปลายปีพอดี มาอ่านสารคดี ๆ จาก Bangkok Economy ซึ่งมีบทความหรือเชิงงานทางเศรษฐกิจ ที่น่าสนใจ เริ่มจากเรื่องฮอต ๆ คณะกรรมการ PPP ที่ตั้งขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ โดยเฉพาะ เรื่องกองทุนเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ หรือ SWF เรืองรู้เรื่อง GPP กรุงเทพมหานคร ที่ฉวยภาพโครงการเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครอย่างชัดเจน รวมถึงการรับถ่ายโอน 12 พาณิชย์กิจจากกระทรวงพาณิชย์ มาให้บริการที่สำนักงานเขตทุกแห่ง และต่อดังกับบทสัมภาษณ์ ดร.สมชัย จิตสุชน บุคคลสำคัญของ TDRi ที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเมกะโปรเจกต์ของเมืองไทย

จากเรื่องอื่นๆ ก็มาชื่นชมภาพต่างฝ่ายประณีต สมเด็จพระเทพฯ ที่จัดแสดง ณ หอศิลป์วัฒนธรรม แห่งกรุงเทพมหานคร ซึ่งนางๆ ทำนอจากพลาด โอกาสไปชมของจริง เราจึงนำบรรณาการและภาพเด่น ๆ มาให้ผู้อ่านได้ร่วมชื่นชมพระบารมี

นอกจากนี้ยังมีเรื่องของตำนานตลาดอันเก่าแก่ ของกรุงเทพมหานคร ที่ล้วนมีความเป็นมาที่น่าสนใจ และยังเป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของกรุงเทพมหานคร จนถึงทุกวันนี้

หวังว่า เรื่องราวหลากหลายเหล่านี้ คงถูกใจท่านบ้าง ไม่มากก็น้อย

ดีใจที่... Ummmm

กัศรินทร์ เบลโฟโรน

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร

บรรณาธิการ

สารบัญ

รอบรู้ Bangkok	3-5
Bangkok ฉบับพิเศษ	6-9
คลัง Bangkok	10-11
Bangkok กับ การ	12-13
เล่าขาน Bangkok	14-17
Bangkok บอกให้รู้	18-19
เศรษฐกิจ Bangkok	20-21
กรณีศึกษา Bangkok	22-23

หอศิลป์กรุงเทพมหานครเปิดตัวยิ่งใหญ่ ด้วยงานแสดงภาพสมเด็จพระเทพฯ

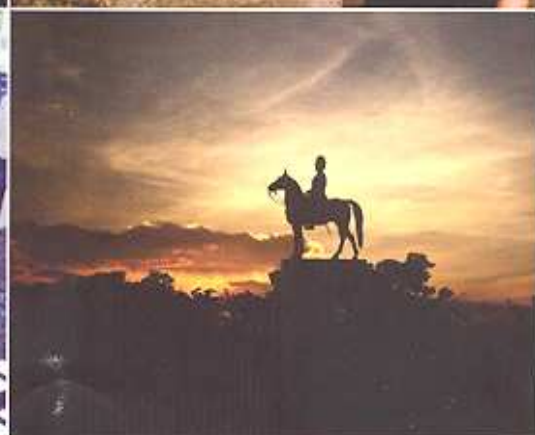
ในที่สุด ชาวกรุงเทพมหานคร ก็ได้ชื่นชมกับการเปิดตัวของหอศิลป์-วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานครอันยิ่งใหญ่ สมศักดิ์ศรีเมืองหลวงแห่งความหลากหลายทั้งศิลปะและวัฒนธรรม

ป้ายวันหยุดวันหนึ่งท่ามกลางความจอแจของผู้คนและรถราย่านสี่แยกปทุมวัน ที่รู้จักกันดีว่าเป็นที่รวมศูนย์การค้าขนาดใหญ่หลายแห่ง ตั้งแต่มาบุญครอง สยามสแควร์ สยามดิสคัฟเวอรี สยามพารากอน ทีมงาน “บางกอกอีโคโนมี” ก็ได้มาเยี่ยมหอศิลป์กรุงเทพฯที่กำลังจัดแสดงภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในหัวข้อ “ชีวิตที่หมุนไปไม่หยุดยั้ง” (Always Roaming with a Hungry Heart)

ภาพที่จัดแสดงมีถึง 230 ภาพ เป็นภาพที่ทรงบันทึกในระหว่างเสด็จ เยือนประเทศต่างๆกว่า 20 ประเทศทั่วโลกในระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2547 ถึงเดือนพฤษภาคม 2551 โดยจัดแสดงเรียงลำดับปีของภาพที่ทรงบันทึกไว้ ได้แก่ ประเทศไทย สหรัฐอเมริกา อิหร่าน สหราชอาณาจักร อิตาลี ลาว อุซเบกิสถาน เยอรมนี กัมพูชา นิวซีแลนด์ จอร์แดน สวีเดน ญี่ปุ่น เวเนซุเอลา อียิปต์ สิงคโปร์ อินเดีย ฝรั่งเศส จีน กานา และสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งการจัดแสดงที่หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้มีโอกาสชื่นชมพระอัจฉริยภาพด้านการถ่ายภาพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และได้ร่วมตามรอยเสด็จ ผ่านทางภาพถ่ายฝีพระหัตถ์จำนวน 230 ภาพนี้ด้วย

ก้าวแรกที่เรเข้าสู่หอศิลป์ขนาดใหญ่สูง 9 ชั้น (ไม่รวมชั้นใต้ดินอีก 2 ชั้น) สัมผัสได้ถึงความโอ่อ่าสง่างาม และความใส่ใจในทุกรายละเอียด สำหรับผู้เข้าชม ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุหรือคนพิการ ที่มีทางลาดวนรอบอาคาร ทรงกลมที่เปิดรับแสงจากภายนอกได้ ทุกชั้นอย่างพอเหมาะที่จะไม่ทำลายชิ้นงานศิลปะที่จัดแสดงอยู่ พื้นที่จัดแสดงก็กว้างขวางพอที่จะเดินชื่นชมงานศิลป์ได้อย่างสบายอารมณ์ นับเป็นแหล่ง

พักผ่อนกลางเมืองที่เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งความคิดสร้างสรรค์ พร้อมรองรับการจัดแสดงทั้งงานศิลปะ และวัฒนธรรมได้อย่างสมบูรณ์แบบระดับโลกจริง ๆ

ภาพทั้ง 230 ภาพ ถูกจัดแสดงเรียงตามเหตุการณ์ให้เดินดูได้อย่างเพลิดเพลิน และตามมุมต่างๆ ยังมีวัตถุชิ้นในวันที่สมเด็จพระเทพฯ เสด็จมาเปิดงาน

และทรงบรรยายประกอบภาพถ่าย มีพระหัตถ์ผ่านจิวัดทัศน์ทั้งสิ้น 89 ภาพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาพที่นำมาจัดนิทรรศการ เช่น ภาพเกี่ยวกับสุนัข และแมวทรงเลี้ยงในวังสระปทุม ภาพพระบรมรูปทรงม้าซึ่งเป็นการถ่ายภาพแบบไวและถ่ายมือเดียว ขณะประทับรถยนต์พระที่นั่ง ภาพคณะเดินทางในประเทศไทย ภาพงูเหลือมล่ารอยแมว

ทรงเลี้ยงในวังสระปทุม ภาพคุณใหม่ เจนเซน ทำท่าเดียวกับรูปปั้นสิงโต ภาพพลูซึ่งทรงอธิบายว่าถ่ายยากมาก ภาพหุ่นไล่กาในทุ่งนา ภาพ Petra เมืองมหัศจรรย์ของโลก บ้านที่กที่จอร์แดน ภาพซีทางไปบ้านเพื่อนที่ยังเดาบ้านที่กที่จีน ภาพขบวนเสด็จ บ้านที่กในกานา เมื่อวันที่ 21 เม.ย. 2551 ภาพทางสุนัขทรงเลี้ยงในพระบาทสมเด็จพระเจ้า

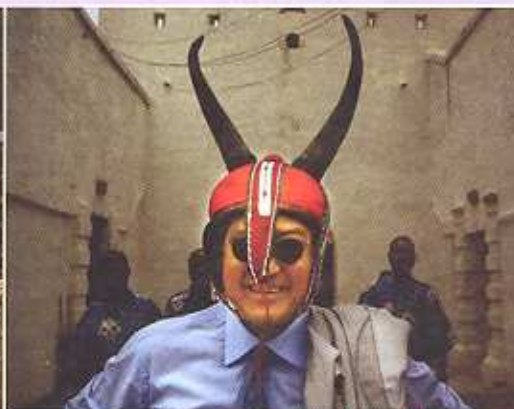
ผู้สนใจสามารถมาเยี่ยมชม
หอศิลป์วัฒนธรรม
กรุงเทพมหานคร
ได้ทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์
ตั้งแต่ 10.00-21.00 น.

อยู่หัว ชื่อภาพทางขมวด บันทึกไว้ใน
วันที่ 28 ก.ค. 2550 ซึ่งภาพนี้พยายาม
กราบบังคมทูลตามพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวว่าเป็นทางของใคร แต่ก็
ไม่รู้ รู้แต่เป็นหลานของคุณทองแดง

น้ำเสียดายที่งานแสดงภาพถ่าย
ฝีพระหัตถ์ของสมเด็จพระเทพรัตน-
ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัด
แสดงถึงวันที่ 24 สิงหาคม 2551 ที่ผ่าน
มาเท่านั้น แต่สำหรับผู้สนใจแล้วสามารถ
หาซื้อหนังสือรวมภาพฝีพระหัตถ์ที่จัด
แสดงทั้งหมดในรูปแบบที่สวยงาม
เพียงเล่มละ 900 บาท ที่ร้านหนังสือ
จุฬาฯ รายได้ทั้งหมดทูลเกล้าฯ โดยเสด็จ
พระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

สำหรับผู้สนใจ สามารถมาเยี่ยมชม
หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ได้ทุกวัน ยกเว้นวันจันทร์ ตั้งแต่ 10.00-
21.00 น. การเดินทางก็สะดวกมาก
นั่งรถไฟฟ้าบีทีเอสมาลงที่สถานีสนาม
กีฬาแห่งชาติ แล้วเดินเข้าสู่หอศิลป์ผ่าน
ทางเชื่อมลอยฟ้าได้ทันที

สุดสัปดาห์นี้ ลองพาครอบครัวมา
สัมผัสงานศิลปะหลากหลายที่หมุนเวียน
ผลัดเปลี่ยนมาจัดแสดงที่หอศิลป์-
วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
สักครั้ง แล้วท่านจะภาคภูมิใจในความ
เป็นไทยยิ่งขึ้น

หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

เริ่มต้นเป็นโครงการตั้งแต่ปี 2537 โดยกลุ่มศิลปินร่วมสมัยแห่งประเทศไทย
นับพันคนได้จัดแสดงผลงานที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยหวังให้สังคมเห็นว่า
มีศิลปินมากพอที่ควรจะมี หอศิลป์ มาเป็นพื้นที่รองรับในการแสดงออกผลงาน
และเก็บรักษาผลงานในอดีตและประวัติศาสตร์ เป็นที่รวมกลุ่มศิลปิน เพื่อพบปะ
แลกเปลี่ยนความคิด แนวการทำงาน ผลก็คือการผลักดันให้เกิดการพัฒนาของ
วงการศิลปะในบ้านเมืองนี้

กรุงเทพมหานครจึงมีนโยบายที่จะสร้างหอศิลป์ขึ้น มีการกำหนดพื้นที่ตั้ง
หอศิลป์ที่บริเวณสี่แยกปทุมวัน และได้เปิดตัวโครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่ง
กรุงเทพมหานครอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2548 และ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาทรงเปิดอาคาร
เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2551

ดร.สมชัย จิตสุชน กับทิศทางเมกะโปรเจกต์ที่ควรจะเป็น

ช่วงนี้เราจะได้ยินเรื่องราวของเมกะโปรเจกต์กันบ่อยๆ เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนและเข้าใจทิศทางการพัฒนาของประเทศดีขึ้นฉบับนี้ BangkokEconomy จึงอยากให้อ่านได้รับรู้ข้อมูลและทัศนะจาก ดร.สมชัย จิตสุชน ผู้อำนวยการวิจัย ฝ่ายการวิจัยนโยบายเศรษฐกิจส่วนรวม มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ TDRI ผู้เชี่ยวชาญงานเมกะโปรเจกต์คนหนึ่งของเมืองไทย

ขอทราบทิศทางของการวิจัยด้านเมกะโปรเจกต์ของ TDRI

TDRI จะพยายามดูทุกแง่ทุกมุมของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งประเด็นเมกะโปรเจกต์เป็นประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศ หรือระดับท้องถิ่น จะให้ความสำคัญทั้งสองอย่าง จริงๆ ทาง TDRI ตามเรื่องมานานพอสมควรแล้ว ตั้งแต่สมัยเมื่อ 5 - 6 ปีก่อน ซึ่งมีแนวคิดที่จะทำเมกะโปรเจกต์หลายโครงการ วงเงินประมาณ 1.8 ล้านล้านบาท ในตอนนั้นมีประเด็นที่จะพิจารณาได้หลายแง่มุมทั้งในเรื่องของความจำเป็น ในเรื่องของความคุ้มค่า และในเรื่องของการเงิน จะดูเรื่องเหล่านี้เป็นหลัก

มีการเว้นช่วงไประยะหนึ่ง เพราะตอนนั้นถือว่าเป็นรัฐบาลชั่วคราว ก็จะไม่มีการผลักดันเมกะโปรเจกต์จริงๆ แล้วเมกะโปรเจกต์ก็จะโยงกับสิ่งที่ TDRI ทำเป็นงานสัมมนาใหญ่ประจำปีของ TDRI ด้วย ที่จะต้องขึ้นช่วงปลายปีนี้ ซึ่งจัดขึ้นทุกปี ในแต่ละปีก็จะเปลี่ยนเรื่องไปเรื่อยๆ ในปีนี้จะเป็นเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจจะยาว หนึ่งในนั้นก็คือเรื่องเมกะโปรเจกต์

การพัฒนาเศรษฐกิจจะยาวมองไกลขนาดไหน

ถือว่ามองค่อนข้างไกล เหมือนเป็นการมองพื้นฐานระยะยาว เพราะถ้าเศรษฐกิจจะโตได้อย่างยั่งยืนและโตในระยะยาว วันหนึ่งต้องทำอะไร ปีหน้าต้องทำอะไร ภายใน 3 - 4 ปี ต้องทำอะไร ควรจะวางแผนไว้ก่อน

ทำไมต้องมีเมกะโปรเจกต์ จริงๆ แล้วมีความจำเป็นหรือไม่

เมกะโปรเจกต์เป็นส่วนหนึ่งของการลงทุน ซึ่งการลงทุนในเศรษฐกิจทุกระบบจะต้องมี และเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ คนทั่วไปที่มีรายได้ ส่วนใหญ่

๔

เมกะโปรเจกต์ถือว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำ
เราจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับ
เมกะโปรเจกต์ในหลายๆ เรื่อง
หลายๆ พื้นที่ สิ่งที่น่าห่วงคือ
เรื่องความโปร่งใส

๕

จะไม่ได้มาใช้ในการบริโภคทั้งหมด ก็ต้องมีเงินเก็บ เงินเก็บที่ว่าก็ต้องเอาไปฝากธนาคาร และในขณะเดียวกัน ก็ต้องมีคนมากู้ธนาคาร เพื่อที่จะไปลงทุน การลงทุนก็เป็นการทำให้เศรษฐกิจเดินหน้าต่อไปได้

เมกะโปรเจกต์ คือ การลงทุนของประเทศในขนาดใหญ่ ก่อนหน้าจะมีเมกะโปรเจกต์ก็มีการลงทุนต่อเนื่องมาตลอด ตั้งแต่มีสภาพัฒนาเศรษฐกิจฯ ใหม่ฯ เมื่อ 50 ปีที่แล้ว มีการสร้างถนน สร้างเขื่อน ฯลฯ นั่นก็คือการลงทุนของประเทศ และถือเป็นเมกะโปรเจกต์ด้วยเช่นกัน เพียงแต่สมัยนั้นยังไม่ได้เรียกเมกะโปรเจกต์เท่านั้นเอง ที่ใช้คำว่าเมกะโปรเจกต์ ใช้เรียกโครงการขนาดใหญ่ งบประมาณเกิน 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ถ้าโครงการเล็กกว่านั้นถือว่าไม่ใช่เหตุผลที่ต้องเรียกแยก เพราะกระบวนการอนุมัติต่างๆ จะไม่เหมือนกัน ซึ่งจะมีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง

การลงทุนตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุน ถือว่าเป็นเมกะโปรเจกต์ด้วยหรือไม่

พ.ร.บ. ร่วมลงทุน ใช้ในกรณีที่รัฐบาลจะลงทุนร่วมกับเอกชน ซึ่งเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านใดด้านหนึ่ง และวงเงินของโปรเจกต์นั้นเกิน 1,000 ล้านบาท เมกะโปรเจกต์ ไม่จำเป็นต้องเป็นการร่วมลงทุน แต่จะเป็นรัฐบาลลงทุนฝ่ายเดียวก็ได้ ถ้าเป็นกรณีนี้ก็จะไม่เข้าข่าย พ.ร.บ. ร่วมลงทุน

ทิศทางการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ของกรุงเทพมหานคร ท่านมองว่ามาได้ถูกทางแล้วหรือยัง

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กทม. มีส่วนที่เป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นการลงทุนโดยรัฐบาลกลาง กับอีกส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนโดยการดำเนินการของ กทม. ซึ่งแน่นอนมีทั้งสองส่วน แต่ถ้าดูในแง่ของเม็ดเงิน รัฐบาลกลางจะมีส่วนมากกว่า ส่วนความจำเป็นต่อ กทม. นั้นเองมีความจำเป็น เพราะว่า กทม. ถือเป็นพิเศษ เป็นเมืองหลักในด้านเศรษฐกิจของประเทศ อย่างที่เราเรารู้กัน GDP ที่เกิดขึ้นใน กทม. นั้น อยู่ประมาณ 20-25 % ของ GDP ทั้งประเทศ และที่สำคัญมันมีความเกี่ยวข้องด้วย ไม่ใช่แค่ใน กทม. แต่หัวเมืองอื่นก็มีความเกี่ยวพันทางเศรษฐกิจกับ กทม. ตลอดเวลา ยกตัวอย่าง เช่น อุตสาหกรรมส่งออกทั้งหลาย บางที่อาจจะไม่ได้อยู่ใน กทม. แต่ก็มีความเกี่ยวพัน อย่างเช่น สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ใน กทม. บางส่วนก็ต้องมาส่งออกที่ กทม. อยู่ อย่างที่ทำเรือคลองเตย ก็มีการขนส่งเข้ามา หรือบางส่วนของไปรษณีย์ไปรษณีย์

กทม. จึงมีความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจ และก็มีความสำคัญในด้านอื่นด้วย เช่น เป็นศูนย์กลางในด้านของราชการ เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ที่ กทม. เป็นศูนย์กลางทางด้านสังคม เรื่องบันเทิง

ต่างๆ ก็เกิดขึ้นใน กทม. เป็นหลัก จำนวนคนที่อาศัยอยู่ใน กทม. ถือว่าเยอะมาก เฉพาะชื่อตามทะเบียน ไม่ต่ำกว่า 6 ล้านคน และก็ยังมีคนที่ไม่ได้อยู่ใน กทม. แต่ตัวอยู่ใน กทม. ก็อีกเยอะรวมๆ แล้วก็ไม่น่าจะต่ำกว่า 10 ล้านคน เพราะฉะนั้นคนใช้ประโยชน์จากบริการสาธารณะในเขต กทม. ก็จะเยอะมาก การให้บริการต่างๆ เหล่านี้จึงมีความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นถนนหนทาง ระบบไฟฟ้า ระบบน้ำ ระบบการรักษาความปลอดภัย การให้บริการทางการแพทย์เป็นอย่างไร การศึกษาเป็นอย่างไร เหล่านี้ล้วนเป็นบริการสาธารณะ ซึ่งเป็นหน้าที่ของภาครัฐเป็นผู้ดูแล ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลกลางหรือ กทม. ก็แล้วแต่

ท่านคิดว่าเมกะโปรเจกต์ส่วนใหญ่ที่มาลงในกรุงเทพมหานคร จะมากไปหรือไม่ เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นๆ ทั่วประเทศ

ถ้าเรามองถึงเมกะโปรเจกต์ที่มาลงใน กทม. มากไปหรือไม่ คิดว่าคงดูยาก เพราะว่าเมกะโปรเจกต์เป็นโครงการขนาดใหญ่อยู่แล้ว ถ้าไปที่เมืองอื่นที่ไม่ใช่ กทม. การลงทุนสูงขนาดนั้นจะไม่มี ก็เลยถือว่าไม่ใช่เมกะโปรเจกต์ ถ้าพูดถึงเมกะโปรเจกต์ พูดง่าย ๆ ก็คือว่าอยู่ กทม. เกือบทั้งหมด แต่ไม่ได้หมายความว่าการลงทุนทั้งหมดจะอยู่ที่ กทม. การลงทุนที่อยู่ในเมืองอื่นๆ ขนาดเล็กไม่เรียกว่า เมกะโปรเจกต์ แต่ก็ถือเป็น

การลงทุนเช่นกัน ถนนก็ยังมีสร้างอยู่ตามเมืองต่างๆ ระบบชลประทานก็มีการสร้างกันอยู่ เพราะฉะนั้น ถ้าพูดถึงการลงทุนโดยรวม ที่ไม่ใช่เมกะโปรเจกต์ ก็คงรวมถึงที่อื่นด้วย ไม่ใช่แค่ใน กทม. ต่อให้การลงทุนทั้งหมดไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ถ้าอยู่ กทม. ทั้งหมดก็ถือว่าไม่แปลก ในกทม. สัดส่วน GDP แม้จะไม่ถึง 25% ก็จริง แต่มีคนอยู่เยอะ และมีความเชื่อมโยงต่างๆ ถ้าจำเป็นจะต้องทำโครงการ ควรจะอยู่ใน กทม. เพื่อให้ประสิทธิภาพสูงสุด โดยปัจจุบันปัญหาต่างๆ ใน กทม. ถือว่าน้อยลง เพราะประสิทธิภาพในการบริหารจัดการดีขึ้น ในขณะที่คนต่างจังหวัดก็อพยพเข้ามาน้อยลง อย่างเช่น ปัญหาเรื่องขยะก็ไม่ค่อยได้ยินเสียงบ่นแล้ว ส่วนเรื่องรถติด ก็ต้องรอโครงการรถไฟฟ้าที่เป็นเมกะโปรเจกต์ ก็คงจะบรรเทาปัญหาไปได้ ตอนนี้อยู่เปรียบเสมือนเรากำลังเดินตามรอยมหานครใหญ่ ของโลกก็ว่าได้

ในฐานะที่อาจารย์ดูแลเมกะโปรเจกต์โดยตรง เป็นห่วงอะไรมากที่สุด ในประเด็นที่อาจารย์ศึกษาอยู่

ผมเป็นห่วงในเรื่องของความโปร่งใส คือ เมกะโปรเจกต์ถือว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำ เราจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเมกะโปรเจกต์ในหลายๆ เรื่อง หลายๆ พื้นที่ สิ่งที่น่าห่วงคือเรื่องความโปร่งใส

การริเริ่มโครงการกองทุนเพื่อความมั่งคั่งของประเทศ (Sovereign Wealth Fund) สามารถจะนำมาปรับใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่าง กทม.

จริงๆ เงิน 20,000-30,000 ล้านบาท ก็ทำได้ แต่อาจจะไม่ได้ใช้ชื่อ Sovereign Wealth Fund ก็ได้ แต่อาจจะเป็นรูปแบบที่คล้ายๆ กัน

ซึ่งมีเงินสะสมคงคลังจำนวนหนึ่งได้หรือไม่

จริงๆ แล้ว Sovereign Wealth Fund เหมาะที่จะใช้กับทุนสำรองของประเทศมากกว่า ความหมายคือหมายถึงทุนสำรองโดยปกติจะทิ้งไว้เฉยๆ ไม่มีแผนว่าจะทำอะไรประมาณนั้น โดยปกติประเทศจะต้องมีทุนสำรองเพื่อที่จะดูแลอัตราแลกเปลี่ยน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นถ้าถูกสะสมไว้มากๆ ก็จะเป็นความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่าย แต่ถ้าทิ้งไว้เฉยๆ ก็เสียโอกาส การบริหารส่วนนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ แต่ก็ต้องดูด้วยเพราะจะมีประเด็นที่ต้องระวัง เช่น ถ้าเรามีเงินไม่มาก แต่ไปจัดตั้ง Sovereign Wealth Fund ก็จะมีประเด็นความยากอยู่ด้วย เช่น ตั้งแล้วควรจะมี Minimum Scale คือขนาดไม่น่าจะเล็กเกินไป ถ้าเล็กกว่านั้นต้นทุนการบริหารต่างๆ จะไม่คุ้ม เพราะ

โครงการพวกนี้จะต้องจ้างผู้บริหารมืออาชีพเข้ามาดูแล และมีการกำกับดูแลต่างๆ จากหน่วยงานเจ้าของเงินด้วย ซึ่งการทำสัญญาการซื้อขาย ไม่ใช่ใครก็ทำได้ ถ้าเป็นกองทุนเล็ก จะไม่คุ้มในการลงทุน การตั้ง Sovereign Wealth Fund ส่วนใหญ่จะมุ่งไปสู่การลงทุนในต่างประเทศด้วย

สรุปได้ว่า Sovereign Wealth Fund ถ้าในภาพของประเทศจะทำได้ ถือว่าเงินใหญ่พอแล้ว ต้องแน่ใจก่อนว่าไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินนี้ ถ้าผ่านตรงนี้ได้ก็ต้องดูว่า จะเอาเงินมาให้บริการจัดการอย่างไร จ้างมืออาชีพมาจากไหนจริงๆ เงิน 20,000-30,000 ล้านบาท สามารถทำได้ แต่อาจจะไม่ได้ใช้ชื่อ Sovereign Wealth Fund ก็ได้ แต่อาจจะเป็นรูปแบบที่คล้ายๆ กัน

นโยบายความร่วมมือในการลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership : PPP) จะเป็นประโยชน์ต่อโครงการก่อสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของกรุงเทพฯ อย่างไร

นโยบายความร่วมมือในการลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน สามารถมีได้ และจำเป็นจะต้องมี ซึ่งความคุ้มค่าในการลงทุนดูได้จากหลายๆ อย่าง ซึ่งจะมีเทคนิคในการพิจารณา นอกจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ผลประโยชน์ทางสังคมก็เป็นตัวชี้วัดได้

สรุปได้ว่า ถ้าหากจะทำร่วมกับทาง กทม. ยังสามารถมีช่องทางทำได้อยู่ ถ้าเป็นโครงการที่ขนาดใหญ่ และยังไม่แน่ใจ ในเรื่องของการประเมินความคุ้มค่าได้รอบด้านหรือไม่ เราอาจจะพึ่งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ อย่างเช่น สภาพัฒน์ฯ เป็นผู้ช่วยดูให้ รูปแบบความร่วมมือกับเอกชน ก็สามารถตามผู้เชี่ยวชาญได้

คิดว่าใครจะเป็นผู้ริเริ่ม รัฐบาลกลางสามารถสร้างโมเดล หรือรูปแบบในการร่วมลงทุนขึ้นมาได้หรือไม่

คงจะต้องพูดคุยกับทางรัฐบาล ให้ช่วยดู แต่ถ้าเกิดเราไม่ได้ใช้เงินรัฐบาล ใช้เพียงเงินของ กทม. อย่างเดียว เราสามารถที่จะออกแบบโดยใช้พิมพ์เขียว

หรืออาจจะไปปรึกษาสภาพัฒน์ และ
ทำเป็นคู่มือขึ้นมา แต่ทั้งหมดต้องมาอยู่ที่
ความคุ้มค่าที่จะลงทุน

**การประกาศใช้พระราชบัญญัติ
สถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551
ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการออม
ของประเทศไทยอย่างไร โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในพื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็น
ศูนย์กลางตลาดเงินตลาดทุน**

ตอนนีถือว่าไม่ส่งผลเท่าไร ถ้าใน
แง่ภาพรวมคงไม่ทำให้เงินออมน้อยลง
แต่อยู่ที่รูปแบบการออมมากกว่า
ยกตัวอย่างเช่น ที่ผ่านมา คนเอาเงินไป
ฝากธนาคารทั้งที่ดอกเบี้ยต่ำมาก แต่
คนก็นิยมฝากธนาคารเป็นอันดับหนึ่ง
เหตุผลคือเรื่องของความปลอดภัย และ
มีความเชื่อว่ายังไร้ธนาคารก็ไม่ล้ม ถ้า
ธนาคารล้ม รัฐบาลจะเข้ามาอุ้ม และ
รัฐบาลจะต้องจ่ายเงินทุกบาททุกสตางค์
ให้กับคนที่ฝากเงินในธนาคาร ซึ่ง
กฎหมายเดิมเป็นอย่างนั้นจริงๆ

แต่มีปัญหายอย่างหนึ่งคือการคุ้มครอง
ถ้าไปคุ้มครองหมด ตัวธนาคารเองจะไม่
ระมัดระวัง เพราะจะได้เงินมาง่ายๆ
ถ้ามีปัญหาขึ้นมาถือว่ามีรัฐบาลเป็น
ผู้ดูแล ตัวเองไม่ต้องเสียอะไร ข้อเสีย
คือ ธนาคารจะบริหารงานแบบไม่ระมัด
ระวัง ผู้ฝากเงินเองจะเสียวินัย เมื่อมี
สถาบันคุ้มครองเงินฝากมาแล้ว แต่ว่า
คุ้มครองไม่เต็มจำนวน คำว่าคุ้มครอง
ไม่เต็มจำนวนหมายถึง เช่น คนที่ฝาก

เงินมากกว่า 1 ล้านบาทขึ้นไป หากเกิน
4 ปี จากปี 2551 จะไม่ได้รับความ
คุ้มครอง ซึ่งคนที่มียอดเงินฝากเกิน 1 ล้านบาท
มักจะเป็นคนฐานะดี มีการศึกษา มีความ
เข้าใจในระบบของสถาบันการเงิน
ได้ดีอยู่แล้ว

เพราะฉะนั้น จุดประสงค์ของ พ.ร.บ.
ฉบับนี้ คือต้องการให้ผู้ฝากเงินมา
ทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของ
สถาบันการเงินด้วย อันนี้คือเป้าหมาย
หลัก สถาบันจะต้องดำเนินงานด้วย
ความระมัดระวังมากขึ้น ถ้าเกิดทำงาน
ผิดพลาดขึ้นมา คนจะไม่ฝากเงินทันที
ซึ่งอันนี้เป็นผลระยะยาว จะทำให้ระบบ
การเงินแข็งแกร่งขึ้นเยอะ แต่แน่นอน
ช่วงเปลี่ยนผ่านก็จะมีผลทางจิตวิทยา
บ้าง หรือผู้ฝากเงินเองอาจจะยังไม่พร้อม
ที่จะดูแลกำกับสถาบันการเงิน เพราะ

ฉะนั้น อาจจะมีการนำเงินไปลงทุน
อย่างอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า

**สรุปในแง่ของโครงสร้างการออม
ที่ถูกกระทบจากสถาบันต่าง ๆ ถือว่า
ยังไม่ชัดเจน เนื่องจากว่าเพิ่งเริ่ม และ
ยังไม่แน่ใจว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น
จากอะไรกันแน่ คงต้องดูกันไปอีกสัก
1-2 ปี ถึงจะเริ่มเห็น แต่ถือว่ามาตาม
หลักการแล้ว เพียงแต่ว่าประเทศไทย
พร้อมแค่ไหน**

ดร.สมชัย จิตสุชน

**ผู้อำนวยการวิจัย ฝ่ายการวิจัยนโยบายเศรษฐกิจส่วนรวม
มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือ TDRI**

จบการศึกษาเศรษฐศาสตร์ ทั้งปริญญาตรีและโทจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ
ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์จาก THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA, VANCOUVER,
BRITISH COLUMBIA, CANADA

ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญวิจัย สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เป็นผู้บรรยายพิเศษ
วิชาเศรษฐศาสตร์สำหรับผู้บริหาร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ทั้งยังเป็นผู้ช่วยสอน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งจังหวัดบริติชโคลัมเบีย ประเทศ
แคนาดา และผู้ช่วยนักวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งจังหวัดบริติชโคลัมเบีย
ประเทศแคนาดา

ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิจัยด้านการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนรวม และการ
กระจายรายได้ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

PPP รวมพลังรัฐ-เอกชน ขับเคลื่อน Mega Project

คงต้องยอมรับว่า
หลักเกณฑ์ประการสำคัญที่สุด
ประการหนึ่งของการก่อสร้าง
Mega Project
ก็คือต้องยึดถือความโปร่งใส
ตรวจสอบได้
เป็นหลักไว้ก่อน

ช่วงที่ผ่านมาเราจะได้ยินคำศัพท์
หนึ่งค่อนข้างบ่อยคือ Public Private
Partnership หรือ PPP หมายถึงการ
เปิดโอกาสให้เอกชนได้เข้ามาร่วม
ลงทุนกับภาครัฐ ซึ่งการร่วมลงทุนนั้น
อาจทำได้ ด้วยการให้สิทธิ์เอกชนได้
ร่วมลงทุนในโครงการนั้น เพื่อนำ
เงินนั้นมาลงทุนกับภาครัฐก็ได้ ในส่วน
ของภาครัฐจะมีส่วนประมาณสนับสนุน
โครงการบางส่วน โดยจะมีการประกัน
ว่าแต่ละปีจะมีงบประมาณให้แต่ละ
โครงการนั้นไม่น้อยเพียงใด และ
ล่าสุดเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2551 ได้มี
การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบาย
ความร่วมมือในการลงทุนระหว่างภาครัฐ
และภาคเอกชน (Public Private Partnership
Committee) หรือ คณะกรรมการ PPP
โดยในชั้นแรกได้มอบหมายให้คณะ
กรรมการชุดนี้ขึ้นตรงต่อสำนักงบประมาณ
สำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้รูปแบบการลงทุนของ
PPP นั้นมีด้วยกัน 3 ประเภท
สำคัญ คือ 1. การให้สัมปทาน
(Concession) 2. การเช่าซื้อ
(Leasing) 3. การร่วมลงทุน
(Joint Venture) เราจึงน่าจะ
จะมาทำความเข้าใจกันว่า
PPP ของไทยนั้นเข้าข่าย
อันใด และมีศักยภาพในการ

เพิ่มพลังในการเร่งผลักดันโครงการ
ต่างๆ โดยเฉพาะ Mega Project ของ
ภาครัฐได้เพียงใด

ไม่ถูกจำกัดงบประมาณ-กระจายความเสี่ยง

ก่อนอื่นก็ต้องมาพูดถึงข้อดีข้อเสีย
ของแนวทาง PPP เสียก่อนว่ามีจุดใดบ้าง
เริ่มแรกนั้น สำหรับโครงการพัฒนา
ที่เป็น Mega Project หรือโครงการ
ก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคขนาดใหญ่
จำเป็นต้องใช้เงินทุนมหาศาล
ในขณะที่รัฐบาลมีข้อจำกัดในการใช้
งบประมาณ ต้องการกระจายงบประมาณ
ไปในด้านอื่นที่ต้องลงทุนขับเคลื่อน
อีกมากมาย ทั้งโครงการเศรษฐกิจและ
สังคม และด้านอื่น ขณะที่หากมีการ
ก่อหนี้สินด้วยการกู้เงินจากทั้งในและ
ต่างประเทศแล้ว ก็จะทำให้เกิดภาระ
หนี้สาธารณะมากขึ้นอีก โดยต้องระมัด
ระวังให้สัดส่วนภาระหนี้ต้องประมาณ
ของประเทศจะต้องไม่เกินร้อยละ 15
ดังนั้นการร่วมมือกับภาคเอกชนให้เข้า
มาร่วมลงทุนนี้จะทำให้การพัฒนา
สาธารณูปโภคขนาดใหญ่เป็นไปได้อ
ย่างรวดเร็ว และเกิดประโยชน์ต่อ
ประชาชนโดยรวมได้ใช้งานตาม
เป้าหมาย ไม่ต้องรอนาน

นอกจากนั้นแล้ว รัฐยังสามารถ
ถ่ายโอนความเสี่ยงบางประการให้กับ
ภาคเอกชน ที่สามารถบริหารหนี้สิน

ได้มากกว่า เพราะมีแนวทางบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าภาครัฐ ทั้งทางด้านงานก่อสร้าง หรือความเสี่ยงเชิงพาณิชย์ด้านอื่นๆ เช่น ความเสี่ยงในราคาวัสดุก่อสร้าง อัตราดอกเบี้ยที่ผันแปร ราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ฯลฯ และแน่นอนว่าการบริหารจัดการของภาครัฐที่มีแบบแผนเพื่อสร้างประสิทธิภาพของงานและไปถึงจุดสำเร็จของโครงการที่รวดเร็ว ย่อมเป็นผลดีหากได้มีการนำ PPP มาปรับใช้กับโครงการใหญ่ทางด้านสาธารณูปโภคของภาครัฐ

พ.ร.บ. ร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐ-เอกชน : เงื่อนไขที่รออยู่

ส่วนทางด้านข้อเสนอนั้น จะพบว่า เป้าประสงค์หลักของภาคเอกชนจะขัดกับแนวทางของรัฐ เพราะเป้าหมายของภาคเอกชนคือได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน ในขณะที่เป้าหมายของภาครัฐ จะมุ่งเน้นไปที่สวัสดิการเป็นสำคัญ (Social Welfare) คือการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในสังคม อย่างไรก็ตาม การประสานประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย ให้พบกันครึ่งทาง เพื่อให้โครงการเดินหน้าไปได้ตามเป้าหมาย เป็นแนวทางที่ทำให้รัฐและเอกชนต่าง Win - Win ทั้งคู่ ย่อมเป็นสิ่งที่ดีที่สุด

ข้อจำกัดประการสำคัญของ PPP ก็คือ ตามหลักเกณฑ์ของการลงทุนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชน ในโครงการขนาดใหญ่กว่า 1,000 ล้านบาท จะต้องเข้าข่ายตามพระราชบัญญัติร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน พ.ศ. 2535 ที่มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นพิจารณา และมีขั้นตอนในการดำเนินการ ซึ่ง

แน่นอนว่าจะต้องใช้เวลา จึงทำให้ขาดความคล่องตัวตามสมควร

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ดร.สันติ เจริญพรพัฒนา โครงการวิศวกรรมและบริหารการก่อสร้าง ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี อรรถาธิบายถึงข้อจำกัดในเรื่องนี้ถือว่า เป็นเงื่อนไขอันสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินการตามแนวทางของ PPP อาจจะสะดุดและล่าช้าได้ เนื่องจากการจัดตั้งคณะกรรมการ PPP แม้ว่าจะเป็น การกำหนดนโยบายในการกำกับ การลงทุนร่วมภาครัฐและเอกชนก็ตาม แต่แนวทางปฏิบัติของการร่วมลงทุนของภาครัฐและเอกชน ยังคงต้องยึดตามแนวทางของ พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2535 อยู่ตามเดิม

“คงต้องยอมรับว่า หลักเกณฑ์ประการสำคัญที่สุดประการหนึ่งของการก่อสร้าง Mega Project ก็คือต้องยึดถือความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นหลักไว้ก่อน ถึงแม้ว่าจะต้องล่าช้า หรือต้องประสพกับขั้นตอนต่างๆ อย่างมากมาย ก็จำเป็นต้องทำ ดังนั้นคงจะมีผลกระทบต่อการนำแนวทาง PPP มาใช้อยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม หากได้มีการประสานความเข้าใจ และเร่งรัดงานแต่ละด้านให้เสร็จสิ้นโดยรวดเร็วแล้ว ก็น่าจะทำให้การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในรูปแบบของ PPP มีประสิทธิภาพตามสมควร”

สำหรับรูปแบบดำเนินการแบบ PPP สำหรับโครงการ Mega Project ในกรุงเทพมหานครนั้น ดร.สันติได้กล่าวถึงตัวอย่างความสำเร็จของโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนของ

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยแต่เดิมลงทุนโดยรัฐบาล แต่ประสบปัญหาขาดความต่อเนื่องด้านงบประมาณ จึงต้องนำเอารูปแบบ PPP เข้ามาปรับใช้ ด้วยการจัดตั้งบริษัท London Underground Limited เพื่อบริหารรถไฟฟ้าใต้ดินที่ลอนดอนโดยเฉพาะ โดยให้เอกชนเข้าร่วมบริหาร และบำรุงรักษา งานโยธา ด้วยการมีผลตอบแทนเป็นรายปี แต่ยังอยู่ภายใต้การกำกับของภาครัฐ ขณะที่ระบบรถไฟฟ้าของจีนจะใช้ PPP ในรูปแบบ Leasing และ Joint Venture ส่วนสิงคโปร์จะใช้แบบ Leasing เท่านั้น

รูปแบบ PPP กับโอกาสใช้ กทม.

กรุงเทพมหานครได้มีการนำเอาแนวคิดของ PPP เข้ามาใช้บ้างแล้ว บางโครงการ สำหรับโครงการรถไฟฟ้าบนดินของบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (Bangkok Mass Transit System Public Company Limited : BTS) โดยให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนค่าก่อสร้าง และระบบเดินรถทั้งหมด และให้สิทธิในการดำเนินการ ถือว่าเป็น PPP แบบสัมปทาน ในขณะที่ระบบของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ รฟม. ที่นำมาก่อสร้างรถไฟฟ้าใต้ดินสายแรกในกรุงเทพฯ ก็เป็น PPP เช่นกัน แต่เป็น PPP แบบ Leasing นั่นคือรัฐบาลโดย รฟม. ลงทุนค่าก่อสร้างงานโยธา คือ อุโมงค์ สถานีโรงซ่อมบำรุง และอื่นๆ ให้สิทธิเอกชน คือ บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (Bangkok Metro Public Company Limited : BMCL) ใช้ประโยชน์ในสิ่งก่อสร้างต่างๆ และลงทุนเพิ่มเติมในส่วนของการเดินรถ และยังให้สิทธิในการดำเนินการเป็นเวลา 25 ปี

ดร.สันติให้ทัศนะว่า การดำเนินการโครงการด้วยรูปแบบ PPP ของกรุงเทพมหานคร ก็จะมีขึ้นในอนาคตนั้น ยังคงจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน หรือ PPP เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพในการดำเนินการ และแน่นอนว่า จะต้องผ่านการพิจารณาตาม พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2535 เช่นเดียวกับโครงการอื่นๆ อย่างไรก็ตาม มีความเชื่อมั่นว่าหากได้มีการดำเนินการตามแนวทาง PPP ไปสักระยะหนึ่งแล้ว ก็จะเกิดความคล่องตัวในการดำเนินการมากขึ้น

กองทุนเพื่อความมั่งคั่งแห่งชาติ : SWF นวัตกรรมทางการเงินใหม่ที่น่าจับตา

‘
ภายในปี 2015
ขนาดของ SWF
จะเพิ่มขึ้นเกือบ 10 เท่า
จากระดับ 1.5-2.5
ล้านล้านดอลลาร์
ในปัจจุบัน เป็น
12 ล้านล้านดอลลาร์
,

ในปัจจุบันมีแนวโน้มของวิธีการจัดการทางการเงินของรัฐบาลแต่ละประเทศ ที่นิยมกันอย่างมาก นั่นคือ กองทุนเพื่อความมั่งคั่งแห่งชาติ หรือ Sovereign Wealth Fund (SWF) เพราะปริมาณของกองทุนที่ใหญ่ร่วมกันทั่วโลกมากถึง 3 ล้านล้านดอลลาร์ มีการคาดการณ์กันว่า ภายในปี 2015 ขนาดของ SWF จะเพิ่มขึ้นเกือบ 10 เท่าจากประมาณระดับ 1.5-2.5 ล้านล้านดอลลาร์ ในปัจจุบัน เป็นประมาณ 12 ล้านล้านดอลลาร์ และจะมีขนาดใหญ่กว่าทุนสำรองเงินตราต่างประเทศของธนาคารกลางต่างๆ รวมกันภายในปี 2011 ที่เดียว

คงไม่ต้องบอกว่า เงินทุนจำนวนดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อตลาดการเงินของโลกมากนักน้อยเพียงใด

ที่มาของ SWF

แนวทางการลงทุนในรูปของ SWF นี้จะเป็นกองทุนที่ใช้เพื่อการลงทุนของรัฐบาล โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นในรูปของเงินตราต่างประเทศ เพื่อใช้ในการลงทุนในต่างประเทศเป็นหลัก ในระยะปานกลางถึงระยะยาว โดยมีความมุ่งมั่นหลัก คือ เพื่อเพิ่มศักยภาพของระบบเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว โดยเฉพาะที่จัดตั้งขึ้นเพื่อบริหารเงินทุนสำรองระหว่างประเทศที่มีมากเกินไปจนจำเป็น และข้อสำคัญอีกประการ คือ เพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจระยะปานกลางถึงระยะยาว หากต้องประสบกับภาวะผันผวนทางการส่งออก หรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราที่พร้อมจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งหากมีเครื่องมือนี้ก็จะช่วยผ่อนคลายความรุนแรงของปัญหาให้ลดน้อยลงได้บ้าง

ส่วนที่มาของเงินทุนที่จัดตั้งเป็นกองทุนนั้น นอกจากจะได้จากเงินทุน

สำรองระหว่างประเทศซึ่งถือเป็นหลักแล้ว เงินที่ได้มาจากการส่งออกสินค้าประเภทโภคภัณฑ์ ทั้งจากน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และสินค้าเกษตร รวมถึงการจัดเก็บภาษีหรือรายได้ผ่านทางรัฐวิสาหกิจอีกด้วย ก็เป็นแหล่งสำคัญที่นำมาใช้สำหรับกองทุนนี้

ไทยมีศักยภาพพอที่จะจัดตั้ง SWF หรือไม่

ช่วงก่อนหน้านี้ มีการ “โยนหินถามทาง” ออกมาจากภาครัฐว่า หากประเทศไทยจะมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อความมั่งคั่งแห่งชาติขึ้นนั้น จะมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด แม้ว่าหลายฝ่ายอาจจะมีความเป็นห่วงเป็นใยว่า ปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศของไทยมีเพียงพอแล้ว หรือที่จะจัดตั้งกองทุนประเภทนี้ ซึ่งหากวิเคราะห์กันอย่างจริงจังแล้วจะพบว่าปัจจุบันทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศมี 1.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นทุนสำรองธนบัตรประมาณ 4 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้ได้ และอีก 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ

เพื่อไว้ใช้รองรับการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ ดังนั้นจึงมีส่วนเกินประมาณ 6 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้น หากประเทศไทยคิดจะจัดตั้งกองทุน SWF ขึ้นแล้ว ก็น่าจะจัดตั้งเป็นทุนประเดิม

SWF : ดาบต้องมี 2 คม

เป็นเรื่องปกติธรรมดา ที่จะต้องมีทั้งข้อดีและข้อเสียอยู่เสมอ กองทุน SWF ก็เช่นเดียวกัน ดังนั้น ที่ผ่านมามากหลายประเทศที่ได้มีการจัดตั้งกองทุนประเภทนี้ขึ้นมา ก็จะขยายการลงทุนเข้าไปใน

และการโจมตีค่าเงินในหลายประเทศอีกด้วย

คนกรุงต้องจับตามอง SWF

กองทุนเพื่อความมั่งคั่งแห่งชาตินั้น หากรัฐบาลหวังจะผลักดันให้เกิดขึ้น

ในวงเงินประมาณ 1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ และอาจจะขยายขอบเขตกว้างขึ้นอีกในอนาคต

ก่อนหน้านี้ นพ.สุพงษ์ ลิ้มบงศ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ให้ทางสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดตั้งกองทุน SWF โดยมอบหมายนโยบายว่า จะต้องจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างโอกาสในการลงทุน ไม่ใช่เพื่อดูแลอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญคือ จะต้องแน่ใจว่ามีเงินมากพอที่จะลงทุนในระยะยาวโดยไม่ขาดทุน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวในการให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ชาวหุน ฉบับวันที่ 16 พฤษภาคม 2551 ว่า

“พ.ร.บ. เงินตรา ที่ไม่เปิดช่องให้นำเงินทุนสำรองต่างประเทศไปบริหาร ผลกำไรในลักษณะตั้ง SWF ได้นั้น ไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ ประเด็นสำคัญอยู่ที่เงินหน้าตัก และความรู้ความสามารถในการบริหารมากกว่า เพราะในปัจจุบัน คนไทยที่รู้และเข้าใจแนวทางดำเนินการของ SWF มีไม่มากนัก”

ประเทศต่างๆ ทั้งซื้อกิจการ หรือเข้าไปอยู่เบื้องหลังการดำเนินงาน จนกระทั่งเกิด Nominee ขึ้นที่ทำให้มีการมองภาพลักษณ์ของกองทุน SWF ในช่วงหลังนี้ในทางลบอยู่พอสมควร ซึ่งหากธุรกิจบางด้านมีการเกาะเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศนั้นด้วยแล้ว ทั้งกิจการโทรคมนาคม ท่าเรือ หรือสนามบิน ผสมโรงกับเป้าประสงค์ที่ต้องการเข้าไปแทรกแซงทางการเมืองด้วยแล้ว กองทุน SWF ก็จะมีภาพลักษณ์ซึ่งไม่เป็นที่น่าไว้วางใจของนานาประเทศมากขึ้น

ในช่วงที่ผ่านมา สหรัฐอเมริกา และประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปได้มีการผลักดันให้ IMF ตรวจสอบพฤติกรรมการโปร่งใส และกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุน ความมั่นคงแห่งชาติ แต่ก็ยังมีข้อโต้แย้งจากหลายๆ ประเทศว่ากองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติไม่ได้เป็นภัยคุกคามต่อประเทศอื่นมากนัก หากเปรียบเทียบกับกองทุน Hedge funds ซึ่งก่อความปั่นป่วนให้กับตลาดน้ำมันและตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ด้านอื่นเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงได้ไปสร้างการเก็งกำไร

ถือว่าเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งแน่นอนว่า จะต้องมีความกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมกับระดับจุลภาค เช่น กรุงเทพมหานคร อันเป็นเมืองหลวงของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากนโยบายการเงิน การคลัง หรือการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศย่อมกระทบถึงพันธกิจของกรุงเทพมหานคร ทั้งงบประมาณในทุกด้าน ตั้งแต่เรื่องหลัก คือ การศึกษา สาธารณสุข และความมั่นคงในชีวิต รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมด้านอื่น ทั้งการจราจร การท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกัน ศูนย์ธุรกิจใหญ่ของประเทศก็อยู่ในกรุงเทพมหานครเกือบทั้งหมด ดังนั้นจึงพอกล่าวได้ว่า ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศที่ก่อเกิดมาเป็นกองทุน SWF ขึ้นมาได้นั้น มาจากพันธกิจของคนส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครเป็นหลักนั่นเอง

ดังนั้น กองทุน SWF จึงถือว่าเป็นเรื่องที่คนกรุงเทพฯ จะต้องให้ความสนใจ และติดตามความคืบหน้าให้ต่อเนื่อง เพราะการนำเงินจากกองทุนแห่งนี้เพื่อไปลงทุน เพื่อซื้อกิจการ หรือต่อ ยอดเงินให้เกิดความมั่งคั่งให้กับประเทศชาตินั้น ผลตอบแทนที่ได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม ย่อมตกมาถึงคนกรุงเทพฯ ด้วยนั่นเอง

ตำนาน ตลาดบางกอก

มนต์ขลังที่ยังไม่จางหาย

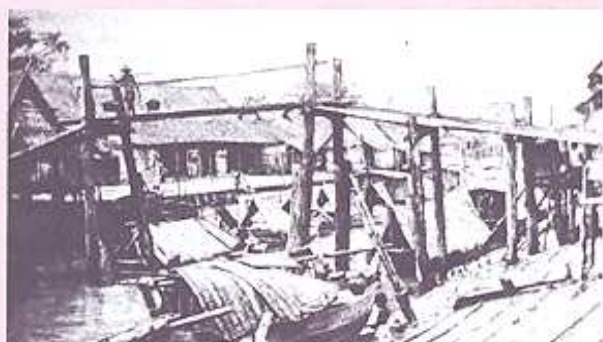
วิถีชีวิตของคนไทยในอดีต จะมีแหล่งชุมนุมที่ทุกคนมักจะไปจับจ่ายใช้สอยอยู่เสมอ เพื่อหากับข้าวกับปลาเพื่อการบริโภค “ตลาด” คือนิยามแห่งการรวมกลุ่มดังกล่าว ตลาดถือว่าเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของความเป็นไทย เพราะนอกเหนือจากการมาซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนสิ่งของตามแนวทางในอดีตที่ทำกันมาแล้ว ตลาดยังถือว่าเป็นจุดแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การได้ถามสารทุกข์สุกดิบซึ่งกันและกัน แสดงถึงการเอื้ออาทร ตามวิถีของคนไทยที่ชอบอยู่เป็นสังคมใหญ่

นอกจากนั้นแล้ว ตลาดยังเป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ของคนรุ่นหลังที่จะเรียนรู้ได้ถึงการดำเนินชีวิตของคนยุคก่อนว่า มีแนวทางเช่นใด สำหรับกรุงเทพฯ หรือ “บางกอก” ในอดีตนั้น ความเป็นมาของตลาดเริ่มต้นตั้งแต่ที่กรุงธนบุรี และกรุงเทพฯ แยกออกจากกัน โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นกั้นกลาง แต่เดิมฝั่งธนบุรีเป็นเรือสวนไร่นา และมีตลาดน้ำอยู่เรียงรายตามคลองน้อยใหญ่ และมีการป้อนสินค้า เนื้อสัตว์ ผัก พืชผลพรรณไม้ต่างๆ ให้กับกรุงเทพฯ เมืองคู่แฝดอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กรุงเทพฯ ก็จะมีตลาดอยู่ภายนอกกำแพงเมือง โดยเริ่มต้นจาก “ตลาดสำเพ็ง” ถัดจากนั้นก็จะมีตลาดอีกหลากหลายที่เกิดขึ้นตามมา และจะมีเอกลักษณ์ ข้อสังเกตที่แตกต่างกันออกไป

สำเพ็ง ตลาดบุกเบิกของชาวจีน

“ตลาดสำเพ็ง” มีประวัติสืบเนื่องมาตั้งแต่ครั้งที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้พระราชทานพื้นที่ให้ชนชาวจีนได้อยู่ทางแถบท่าเตียนเรื่อยไป จนเลาะลัดไปถึงย่านนอกเขตพระนครทางตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่เขตวัดสามปลื้ม หรือวัดจักรวรรดิราชาวาส ไปจนถึงวัดสามเพ็ง หรือวัดปทุมคงคา อันว่านามของ “สำเพ็ง” มีที่มาหลากหลาย ทั้งตามลักษณะของภูมิประเทศที่เป็น “สามแพร่ง” หรือเรียกตามชื่อของพืชตระกูลเฟิร์นชนิดหนึ่งคล้ายโหระพา ที่เรียกกันว่า “สำเพ็ง” ดังนั้น “สำเพ็ง” คือตำนานบทสำคัญของเอกลักษณ์แห่งตลาดบางกอกมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะมีการต่อยอดแตกลูกแตกหลานไปสู่การเป็นตลาดในพื้นที่ใกล้เคียงอีกหลายแห่งที่จะได้กล่าวต่อไป

ด้วยความเป็นตลาดบุกเบิกของกลุ่มชาวจีนแห่งแรก ดังนั้น สินค้าที่มาจากเมืองจีนจึงเป็นของดั้งเดิมของตลาดแห่งนี้ ทั้งผลไม้สด และแห้ง ของชำ สุรา ผ้าไหม ผ้าแพร ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นแหล่งส่งสินค้าออกอีกด้วย ทั้งไม้ ครั่ง ไม้หอม ปลาแห้ง ปลาเค็ม รังนก ตูบกุนอกจากจะเป็นแหล่งขายสินค้าประเภทต่างๆ แล้ว สำเพ็งยังเป็นแหล่งของธุรกิจหลากหลายประเภท เช่น การรับจ้างปะชุดผ้า การตัดเสื้อผ้า การย้อมสีผ้า การรับจ้างขัดรองเท้า การส่งเงินไปยังเมืองต่างๆ ในประเทศจีน หรือที่เรียกว่า “โพยก๊วน” หรือแม้แต่

พาหุรัด ศูนย์ผ่านานาชาติ

เลาะลัดถัดจากตลาดสำเพ็งมา ไม่ไกลนัก เราก็จะพบกับอีกหนึ่ง ตลาดที่มีเสน่ห์และความเป็นมา น่าสนใจเช่นกัน เมื่อเราพูดถึงถนน สายแฟชั่นแห่งแรกของไทย แหล่งชุมนุม ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าตัวนอ อย่างรวดเร็ว ทันใจ และแหล่งช้อปปิ้งของวัยรุ่นยุคอดีต ที่เรียกว่า “โก้หลังวัง” แล้ว “ตลาด พาหุรัด” คือแหล่งนัดพบของคน คอเดียวกันในยุคนั้น

ในขณะที่ยังดำรงถิ่นฐานของคน ในย่านตลาดสำเพ็งนั้น จะเป็นคนจีน เสียส่วนใหญ่ แต่ทางด้านตลาดพาหุรัด นั้น จะมีชาวเวียงจันทน์นับแต่ที่มี การกวาดต้อนมาตั้งแต่สมัยสงคราม เจ้าอนุวงศ์ เมื่อปี พ.ศ. 2369 เข้ามา ตั้งถิ่นฐานกันอย่างมากมาย ตั้งแต่สี่กั๊ก พระยาศรีไปจนถึงกำแพงเมือง สุดปลายทางที่สะพานเหล็ก ในอดีต จะเรียกกันว่า “ย่านบ้านลาว” นอกจาก คนลาวแล้ว ผู้อพยพจากเวียดนามก็ได้ เข้ามาเลือกทำเลในที่ที่ปัจจุบันเรียกกัน ว่า “บ้านหม้อ” ด้วยอิทธิพลจาก คนสองสัญชาตินี้เอง ทำให้ย่านพาหุรัด ในยุคต่อมาจึงได้สืบทอดวัฒนธรรม เกี่ยวกับเรื่องผ้าแพรพรรณเป็นสำคัญ มาจนถึงปัจจุบัน

แต่ที่มาที่แท้จริงของคำว่า “พาหุรัด” นั้นมาจากการที่พระบาทสมเด็จพระ

แต่เดิมพื้นรอบบุรีเป็นเรือกลสวนไร่นา

และมีตลาดน้ำอยู่เรียงรายตามคลองน้อยใหญ่

และมีการบ่อนสินค้า เนื้อสัตว์ พืช พืชพล พรรณไม้ต่างๆ

ให้กับกรุงเทพฯ เมืองคู่แฝดอย่างต่อเนื่อง

การรับจ้างเขียนหนังสือภาษาจีน ขณะเดียวกัน สำเพ็งก็ยังเป็น แหล่งโลเกีย การพนัน หรือบ่อนักเลงที่ขึ้นชื่อ และมีใช้จะเป็น แหล่งพำนักของคนจีนเท่านั้น ในอดีต “สำเพ็ง” ยังเป็นสถานที่ ที่มีชนนาหรืออเมริกัน นิภายโปรเตสแตนต์ ได้เข้ามาตั้งหลักแหล่ง เผยแพร่ศาสนาคริสต์ด้วย

ในสมัยก่อน ชาวจีนสำเพ็งอาศัยกันอยู่อย่างแออัด โดยเฉพาะ บริเวณต่อเนื่องจากสะพานหันมาถึงสำเพ็ง จะเต็มไปด้วย ร้านรวงซึ่งทำด้วยจากหรือไม้ ที่ปลูกติดกันอย่างแออัดยัดเยียด เพื่อขายของชำสารพัด ทำให้ในอดีตนั้นเกิดไฟไหม้บ่อยครั้ง จนกลายเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับสำเพ็งเลยก็ว่าได้

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานนามให้กับถนนเส้นใหม่ ที่มีขนาดกว้างถึง 10 เมตร เพื่อเป็นอนุสรณ์ให้กับสมเด็จพระเจ้าฟ้าพาหุรัดมณีมัย พระเจ้าลูกเธอในสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ที่สิ้นพระชนม์แต่ยังทรงพระเยาว์นั่นเอง

อีกชนชาติหนึ่งที่มีบทบาทต่อการก่อเกิดของตลาดพาหุรัดด้วยก็คือชาวอินเดีย โดยได้เข้ามาตั้งฐานที่มั่นทำมาหากินอย่างเหนียวแน่นถัดจากย่านสำเพ็งของคนจีน จนกระทั่งถือว่าเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีบทบาทและมีอิทธิพลในย่านนี้เป็นอย่างมาก จนกระทั่ง ชานนามกันว่าเป็น “Little India” การผสมผสานของวัฒนธรรมของคนสามสัญชาติในย่านนี้ จึงสนองตอบความต้องการของคนในช่วงหลัง

สงครามโลกครั้งที่ 2 จนถึงหลังปี พ.ศ. 2500 ที่ได้เกิดแหล่งชุมนุมของวัยรุ่น ทั้งศาลาเฉลิมกรุง โรงภาพยนตร์แกรนด์ ดิงส์ และครีนิส ในชื่อของ “โกทหลังวัง” ได้เป็นอย่างดี

ถ้าหากกล่าวถึงตลาดพาหุรัดแล้วก็จะเว้นไม่กล่าวถึง “ตลาดมิ่งเมือง” คงไม่ได้ เพราะมีความเกี่ยวเนื่องกันอยู่กับตลาดพาหุรัด ในฐานะเป็นศูนย์ตัดเสื้อผ้าตัวนอน จนได้สมญาที่เรียกว่า “ตัดเร็วตัดไว ต้องไปมิ่งเมือง” แต่ตลาดมิ่งเมืองเดิมนั้นได้หายไปแล้ว โดยได้พัฒนาไปสู่การเป็น ดี โอลด์ สยามพลาซ่าในทุกวันนี้

บางลำพู ตลาดยุคแรกในเขตรัตนโกสินทร์

มาถึงอีกหนึ่งตลาด ที่มีพื้นที่แห่งความเป็นมาไม่น้อยหน้ากว่าตลาดอื่น ถือว่าเป็นย่านการค้าเก่าแก่ที่อยู่

ระหว่างเขตดุสิตและเขตพระนคร และเป็นตลาดที่ตั้งอยู่ในเขตรัตนโกสินทร์ ที่หลุกหลานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความอุดมสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมแต่ดั้งเดิมของย่านนี้ที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ภายในคลองที่ตัดเลาะลัดเข้าไปจะมีการปลูกต้นลำพู อันเป็นสัญลักษณ์ของตลาดแห่งนี้ ด้วยความเป็นพื้นที่ซึ่งชาวสวนจากที่อื่นได้อพยพเข้ามาในช่วงที่น้ำหลาก และมาตั้งหลักปักฐาน จึงเป็นแหล่งพบปะของการค้าทางเรือในช่วงแรก และมีผู้คนที่พายเรือมาลักการะวัดบางลำพู (วัดสังเวช) หรือวัดตองปุ (วัดชนะสงคราม)

ตลาดบางลำพูถือว่าเป็นแหล่งจับจ่ายใช้สอยที่ได้รับความนิยมมากไม่แพ้ย่านเขาวราช สำเพ็ง พาหุรัด เพราะความมีเอกลักษณ์ของย่าน

บางลำพูที่เป็นย่านการค้าแพร่พรรณแหล่งอาหารการกินที่ขึ้นชื่อ และเมื่อใกล้เปิดเทอม ผู้ปกครองจะพานักเรียนมาซื้อชุดนักเรียนที่ย่านนี้ แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไป แหล่งการค้าเช่นบางลำพูจึงต้องปรับรูปแบบ และซบเซาลงไปบ้าง เพราะผู้คนจะไปจับจ่ายในย่านอื่นที่สะดวกกว่า

ตลาดมหานาค ศูนย์รวมผลไม้ยุคบุกเบิก

เดินออกจากกำแพงกรุงรัตนโกสินทร์มาเล็กน้อย ก็จะมาถึงตลาดอีกแห่งหนึ่งที่เคยเป็นตลาดน้ำมาก่อน “ตลาดมหานาค” เกิดขึ้นในลำคลองมหานาค สร้างขึ้นตั้งแต่สร้างพระนคร เมื่อปี พ.ศ. 2326 คลองมหานาคนั้นก็คือคลองเดียวกับคลองโอ่งอ่าง และคลองบางลำพูนั่นเอง บรรยากาศความเป็นตลาดน้ำในอดีตนั้นจะ

คลาคล่ำไปด้วยพ่อค้าแม่ค้าที่มาจากเรือสวนไร่นาแถบฝั่งธนบุรี สินค้าส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าเกษตร

เอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่งของตลาดมหานาคก็คือ การเป็นศูนย์รวมของผลไม้หลากหลายนานาชนิด ผู้ซื้อและผู้ขายจะมาพบกันเพื่อซื้อผลไม้ราคาถูกและมีคุณภาพจากที่นี่ แม้ว่าในช่วงหลังที่ได้มีการขยายตลาดผลไม้ไปอยู่ที่ตลาดไท แล้วยังลิดแล้งก็ตาม แต่มนต์เสน่ห์ของตลาดมหานาคกับการเป็นศูนย์รวมผลไม้ยังไม่จางหายไปแต่อย่างใด

เมื่อกล่าวถึงตลาดมหานาคแล้วก็ต้องกล่าวถึง “ตลาดโบ๊เบ๊” ที่อยู่ใกล้เคียงกันด้วย “ตลาดโบ๊เบ๊” คือศูนย์รวมของเสื้อผ้าแฟชั่นชายส่งและปลีกแห่งแรกของกรุงเทพฯ ต่อมา

จึงได้เกิดศูนย์ขายส่งผ้าที่โบหยก หรือย่านอื่นตามมา แม้ว่าในช่วงหลังนี้ตลาดโบ๊เบ๊ จะลดมนต์เสน่ห์ลงไปบ้าง เพราะถูกแหล่งอื่นแย่งชิงลูกค้าไปด้วยความใหม่สดกว่าก็ตาม แต่โบ๊เบ๊ก็ยังคงเป็นศูนย์รวมแฟชั่นยุคแรกๆ ที่คนทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดี

ปากคลองตลาด ศูนย์กลางดอกไม้ยุคแรก

อีกตลาดหนึ่งที่มีลักษณะเป็นตลาดน้ำมาก่อนหน้า และถือว่าเป็นแหล่งรวมของสินค้าเกษตรนานาพันธุ์ของกรุงเทพฯ ในยุคต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งดอกไม้สรวัดชนิด จะมาคลาคล่ำกันอยู่ที่นี่มากมาย จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของปากคลองตลาด

ความเป็นมาของปากคลองตลาดเริ่มตั้งแต่ปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ช่วงที่ต่างชาติเข้ามาค้าขายกับไทย

เแม้ว่าตลาดนัดสนามหลวง
 จะไม่มีสินค้าที่โดดเด่น
 เป็นเอกลักษณ์เหมือนกับ
 ตลาดแห่งอื่น
 แต่ตลาดแห่งนี้ก็ถือว่าเป็น
 ศูนย์รวมของสินค้า
 ที่หลากหลาย
 และแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต
 ของคนกรุงฯ

กันหนาตาแล้ว โดยชาวจีนอีกส่วนหนึ่ง
 ที่ไม่ได้จับจองที่ย่านสำเพ็งหรือเยาวราช
 ก็จะมาที่บริเวณถนนจักรเพชร
 ไปจนถึงถนนมหาไชย ที่ได้ชื่อว่าเป็น
 “ปากคลอง” นั่นคือการเป็นต้นทาง
 ของตลาดที่เรียงรายต่อไปอีกหลาย
 ตลาด ทั้งตลาดท่าเตียน ท่าช้างวังหลวง
 ท่าพระจันทร์ ท่าพระอาทิตย์

ตลาดนัดสนามหลวง จุดนัดพบ วัฒนธรรมกลางเมือง

ใจกลางของเขตรัตนโกสินทร์
 ก็มีตลาดอยู่เช่นกัน นั่นก็คือ “ตลาดนัด
 สนามหลวง” สนามหลวงหรือทุ่ง
 พระเมรุ ในอดีตนอกจากการเป็น
 สถานที่ประกอบพระราชพิธีต่างๆ แล้ว

เคยมีการกันพื้นที่โดยรอบให้เป็น
 ตลาดนัดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ให้
 ประชาชนทั่วไปได้มาจับจ่ายใช้สอยสินค้า
 มากมาย เดิมทีได้มีการจัดตลาดนัด
 ไว้ที่เสาชิงช้า จากนั้นจึงย้ายมาอยู่ที่
 วังสราญรมย์ ท่าเตียน แล้วจึงย้ายมา
 ปักหลักอยู่ที่สนามหลวง

แม้ว่าตลาดนัดสนามหลวงจะไม่มี
 สินค้าที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เหมือน
 กับตลาดแห่งอื่น แต่ตลาดแห่งนี้ถือว่า
 เป็นศูนย์รวมของสินค้าที่หลากหลาย
 และแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนกรุงฯ
 ที่เมื่อถึงวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ จะต้องมา
 เดินเล่นที่สนามหลวง ถึงแม้จะไม่มี
 จุดมุ่งหมายที่จะมาซื้อหาสิ่งใดก็ตาม
 แม้ว่าในปัจจุบันจะได้ย้ายที่ตลาดนัด

ไปที่ตลาดนัดจตุจักรแล้วก็ตาม
 แต่ด้วยมนต์ขลังแห่งสนามหลวงที่ยัง
 ดราตรึงอยู่ จึงมีการเรียกร้องถึงวันเก่า
 และอยากให้วันคืนแห่งตลาดนัด
 สนามหลวงกลับคืนมาอีกครั้ง

ด้านานตลาดบางกอก ที่กล่าวถึง
 มานี้ ไม่ได้ให้ความสนใจเพียงแค่
 ตลาด ในฐานะเป็นกลไกทางเศรษฐกิจ
 ซึ่งทำให้เกิดการจับจ่ายหมุนเวียน
 เท่านั้น แต่ต้องการให้เห็นความสำคัญ
 อีกมุมหนึ่งที่เป็นกลไกขับเคลื่อน
 ด้านวัฒนธรรมที่ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งเป็น
 แรงผลักดันการศึกษาเพื่อเรียนรู้ชีวิตคน
 แต่ละยุคสมัย

ศัพท์การเงินและการคลังน่ารู้

คุณ ๆ ที่ติดตามข่าวสารในปัจจุบัน มักจะได้เจอเจอกับศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลังอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน บางคำได้ยินจนชินหู แต่หากถามหาความหมายที่แท้จริง อาจจะยังไม่ค่อยทราบกันมากนัก บางกอกอีโคโนมีฉบับนี้ จึงขอเสนอความหมายสั้น ๆ ของศัพท์เหล่านี้ ต่อเนื่องจากฉบับที่แล้ว เพื่อจะได้ติดตามข่าวสารเหล่านั้นได้อย่างมีความเข้าใจและมีรรถรสยิ่งขึ้น

Asian Development Bank (ADB) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย

ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียจัดตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ.1966 มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่ได้จากสมาชิกที่เป็นประเทศอุตสาหกรรม คือ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา รวมทั้งประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีในเอเชีย สมาชิกทั้งหมดเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย วัตถุประสงค์ของธนาคารนี้คือการให้เงินกู้เพื่อพัฒนา

Balance of Payments ดุลการชำระเงิน

มีชื่อเต็มว่าดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ เป็นบัญชีบันทึกการรับและการจ่ายเงินตราต่างประเทศ เป็นผลจากการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจระหว่างผู้ที่มิภูมิสำเนาในประเทศหนึ่งกับผู้มิภูมิสำเนาในประเทศอื่นๆ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ดุลการชำระเงินประกอบด้วยบัญชีย่อย 4 บัญชี คือ บัญชีเดินสะพัด บัญชีบริจาด และเงินโอน บัญชีทุนเคลื่อนย้าย และการเคลื่อนย้ายทางการเงิน

Balance of Trade ดุลการค้า

บัญชีบันทึกมูลค่าสินค้าออกและสินค้าเข้าของประเทศหนึ่งกับประเทศอื่นๆ ดุลการค้าแสดงเฉพาะรายการสินค้า เท่านั้น ไม่รวม บริการ หากรวมบริการ ด้วย เราเรียกว่า ดุลบัญชีเดินสะพัด ดุลการค้าของประเทศ มี 3 กรณี คือ (1) ดุลการค้าเกินดุล แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกมากกว่ามูลค่าสินค้าเข้า (2) ดุลการค้าขาดดุล แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ามากกว่ามูลค่าสินค้าออก และ (3) ดุลการค้าสมดุล สำหรับประเทศไทยมักจะอยู่ในภาวะขาดดุลเป็นส่วนใหญ่

Balance Sheet งบดุล

เป็นงบการเงินแสดงที่มาของเงินทุน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่ มักจะใช้รอบเวลา 1 ปี ซึ่งมักจะใช้รอบปีบัญชีตามปีปฏิทิน แต่ก็มียางรายที่กำหนดรอบปีบัญชีต่างไปจากนี้ รายละเอียดในงบดุลประกอบด้วยหนี้สินและทุน และแสดงการใช้เงินทุน ในรูปของทรัพย์สินประเภทต่างๆ

Budget งบประมาณ

ประกอบด้วยประมาณการรายได้และรายจ่าย รวมทั้งการจัดหาเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามประมาณการรายจ่าย ทั้งภาครัฐบาลและภาคธุรกิจเอกชนใช้งบประมาณเป็นแนวทางควบคุมการดำเนินงานกิจการในรอบปี แผนการเงินของรัฐบาลเรียกว่า งบประมาณแผ่นดิน เป็นแผนการใช้จ่ายและการหารายได้ของรัฐบาลที่จัดทำขึ้นเพื่อขออนุมัติต่อรัฐสภาเป็นประจำปี ประเทศต่างๆ ยอมรับว่างบประมาณแผ่นดินเป็นเครื่องมือกำกับสถานการณ์เศรษฐกิจโดยส่วนรวม ถ้าเกิดภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลจะควบคุมการใช้จ่ายของรัฐบาล ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะมีการเก็บภาษีเพิ่มขึ้นหรือลดรายจ่ายของรัฐบาล ประเทศไทยส่วนใหญ่มีการจัดทำงบประมาณแบบขาดดุล รัฐบาลจึงต้องกู้เงินภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อชดเชยงบประมาณที่ขาดดุล

Copyright ลิขสิทธิ์

ไทยมีพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 กำหนดให้ลิขสิทธิ์เป็นทรัพย์สินประเภทที่ต้องไม่ได้ที่กฎหมายให้ความคุ้มครอง หากมีการนำผลงานของผู้อื่นไปแสวงหาประโยชน์โดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าของ เจ้าของมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหาย งานที่ได้รับความคุ้มครอง ได้แก่ วรรณกรรม นาฏกรรม ศิลปกรรม โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ และงานวิทยาศาสตร์ โดยทั่วไปอายุแห่งการคุ้มครองมีอยู่ตลอดชีวิตของผู้สร้างสรรค์ และต่อไปอีก 50 ปี นับแต่ที่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่กรรม (มาตรา 16) ยกเว้นงานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และงานแพร่เสียงแพร่ภาพ มีอายุคุ้มครอง 50 ปี นับแต่วันที่ได้สร้างสรรค์งานนั้น หรือมีการโฆษณางานนั้นเป็นครั้งแรก (มาตรา 18) อนึ่ง งานสร้างสรรค์ตามกฎหมายฉบับนี้สามารถมีลิขสิทธิ์ได้โดยไม่ต้องจดทะเบียน และไม่จำเป็นต้องสงวนลิขสิทธิ์ให้ปรากฏไว้ที่งานนั้นๆ แต่อย่างใด

Cost of Living ค่าครองชีพ

เป็นค่าใช้จ่ายของบุคคลหรือครัวเรือนในการซื้อสินค้าและบริการตามชนิดและปริมาณจำนวนหนึ่ง ที่ยอมรับกันว่าเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ และเหมาะสมกับระดับแห่งพัฒนาการทางเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้น มาตรฐานการดำรงชีวิตนั้นมีหลายระดับ เริ่มตั้งแต่ต่ำสุดคือ

ระดับการดำรงชีวิตในลักษณะพอเพียงชีพ ไปจนกระทั่งถึงการดำรงชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือย ค่าครองชีพยังใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วย

Current Account บัญชีเดินสะพัด

บัญชีเดินสะพัดเป็นส่วนหนึ่งของบัญชีดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ ประกอบด้วยรายการสินค้าออกและสินค้าเข้า รวมทั้งบริการส่งออกและบริการนำเข้า ซึ่งประเทศหนึ่งมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับประเทศอื่นๆ ภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง โดยปกติจะจัดทำขึ้นสำหรับช่วงเวลา 1, 3, 6 เดือน และหนึ่งปี

Economic Growth การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

เรียกภาวะที่ผลผลิตที่แท้จริงของระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น สืบเนื่องมาจากการขยายตัวของกำลังการผลิตในระยะยาว อันได้แก่ การเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การวัดความเจริญทางเศรษฐกิจมี 2 วิธี คือ (1) วัดอัตราเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นที่แท้จริง (real GNP) หากกำลังการผลิตของระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัว ก็ทำให้ผลผลิตที่แท้จริงของประเทศนั้นเพิ่มขึ้น (2) วัดอัตราเพิ่มขึ้นของมูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นเฉลี่ยต่อบุคคล (real GNP per capita) วิธีนี้เป็นวิธีที่ดีกว่าเพราะคำนึงถึงการเพิ่มขึ้นของประชากรด้วย

Free Trade Area เขตการค้าเสรี

เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มประเทศที่มีข้อตกลงร่วมกันในการขจัดอุปสรรคบางอย่างทางการค้า โดยยกเลิกการเก็บภาษีศุลกากรระหว่างประเทศสมาชิก ในขณะที่เดียวกันประเทศสมาชิกก็มีอิสระในการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรที่เรียกเก็บจากประเทศคู่ค้านอกกลุ่ม ตัวอย่างของการรวมกลุ่มแบบเขตการค้าเสรีที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ European Free Trade Association พัฒนามาเป็น European Economic Community หรืออีอีซี ในปัจจุบัน หรือที่กำลังมีบทบาทสำคัญคือเขตการค้าเสรีอาเซียน-ASEAN Free Trade Area หรือ AFTA

IMF System ระบบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

เริ่มใช้ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน ค.ศ. 1944 มีการตกลงร่วมกันในกลุ่มประเทศสมาชิกของ IMF ให้ใช้เป็นระบบเงินระหว่างประเทศที่เมืองเบรตตันวูดส์ รัฐนิวแฮมป์เชียร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีการจัดตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

(International Monetary Fund - IMF) ขึ้นมาทำหน้าที่ควบคุมดูแลประเทศสมาชิกให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ IMF กำหนดขึ้น นอกจากนี้ IMF ยังมีการให้กู้เงินระยะสั้นแก่ประเทศที่ประสบภาวะดุลการชำระเงินขาดดุลชั่วคราวอีกด้วย ระบบนี้ได้รับการปฏิบัติเรื่อยมาจนกระทั่งล้มเลิกไปในปี ค.ศ. 1971 แต่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (ในฐานะที่เป็นองค์กร) ในปัจจุบันยังคงทำหน้าที่ดูแลให้คำแนะนำและเสนอความช่วยเหลือแก่ประเทศที่ขาดดุลการค้า หรือประเทศที่ประสบปัญหาหนี้ต่างประเทศ โดยมีการกำหนดกรอบปฏิบัติเข้มงวด ดังที่ประเทศไทยเคยขอรับความช่วยเหลือจาก IMF มาแล้วเมื่อปี 2540

Multinational Corporations บริษัทข้ามชาติ

สหประชาชาติให้คำนิยามว่า “บริษัทที่ควบคุมทรัพย์สินในประเทศตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป” นอกจากนี้ยังมีคำนิยามอื่นอีกมากมายซึ่งอาจจำแนกนิยามบริษัทข้ามชาติออกเป็น 3 ลักษณะคือ (1) นิยามจากการลงทุนในต่างประเทศ (2) นิยามจากขอบเขตการผลิตในต่างประเทศ และ (3) นิยามจากยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศของบริษัทข้ามชาติ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ลักษณะคือ (1) มุ่งสู่บริษัทแม่เป็นหลัก (2) มุ่งสู่ท้องถิ่นที่ไปลงทุนเป็นหลัก (3) มุ่งแบ่งเขต ให้แต่ละเขตมีอำนาจตัดสินใจเด็ดขาด และ (4) มุ่งประสิทธิภาพสูงสุดในระดับโลก โดยการจัดสรรทรัพยากรของบริษัท ลักษณะที่ 4 เป็นอุดมคติ บริษัทข้ามชาติในปัจจุบันส่วนใหญ่มุ่งใน 2-3 ลักษณะแรก การที่บริษัทข้ามชาติดำเนินกิจการในหลายประเทศ ก็เพื่อประโยชน์ทางการหาปัจจัยการผลิต การขยายตลาด การลดต้นทุนค่าขนส่ง ตลอดจนหาประโยชน์จากนโยบายเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ เช่น นโยบายการใช้สิทธิพิเศษด้านภาษี เป็นต้น

Patent สิทธิบัตร

พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 3 ระบุว่า สิทธิบัตรเป็นหนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ สิทธิบัตรเป็นเอกสารสิทธิเช่นเดียวกับโฉนดที่ดินหรือประทานบัตร เป็นทรัพย์สินทางปัญญาสาขาหนึ่งเช่นเดียวกับลิขสิทธิ์ เครื่องหมายการค้า และชื่อทางการค้า การประดิษฐ์ที่อาจได้รับการคุ้มครองแบ่งเป็นผลิตภัณฑ์ และกรรมวิธี ซึ่งจะต้องมีลักษณะตามกฎหมายกำหนด 3 ประการ คือ เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ มีขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรม พ.ร.บ. สิทธิบัตรของไทยคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์เป็นเวลา 15 ปี นับแต่วันที่ได้รับสิทธิบัตรเป็นต้นไป ส่วนอังกฤษให้ความคุ้มครอง 20 ปี และสหรัฐอเมริกาคุ้มครอง 17 ปี เมื่อสิทธิบัตรหมดอายุ การคิดค้นประดิษฐ์ดังกล่าวก็ตกเป็นสมบัติของสาธารณะ

GPP กรุงเทพมหานคร

เมืองแห่งความหลากหลายทางเศรษฐกิจ

ภาคการค้าปลีก-ส่ง
ของกรุงเทพมหานคร
นับเป็นภาคการผลิต
ที่สำคัญที่สุด และใหญ่ที่สุดถึง
หนึ่งในสี่
ของกรุงเทพมหานคร
มีมูลค่าสูงถึง
531,565 ล้านบาท

กรุงเทพมหานคร ได้ชื่อว่าเป็นมหานครอันเป็นเมืองหลวงของประเทศที่มีบทบาทสำคัญในเชิงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการค้า การผลิต การบริการ การคมนาคมขนส่ง และการสื่อสาร รวมทั้งเป็นแหล่งรวมของหน่วยงานราชการ ภาคธุรกิจ ฯลฯ ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่โครงสร้างเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครจึงมีขนาดใหญ่คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศ ด้วยโครงสร้างเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่จึงทำให้เศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครมีการขยายตัวไปในทิศทางเดียวกับเศรษฐกิจของประเทศ แต่เมื่อวิเคราะห์ลงไปถึงรายละเอียดในแต่ละสาขาการผลิตแล้ว จะพบว่ามีความแตกต่างกันพอสมควร ซึ่งบทความนี้จะอธิบายถึงโครงสร้างเศรษฐกิจกรุงเทพมหานครให้เห็นพอสังเขป

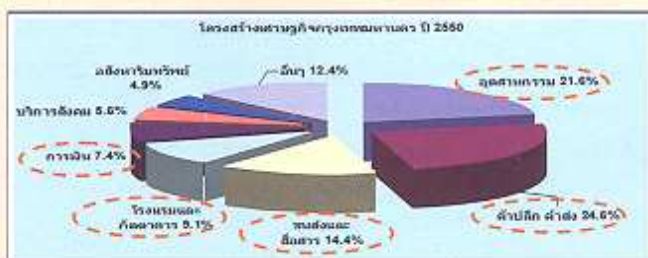
ปี 2550 GPP กทม. เติบโตติดลบ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดกรุงเทพมหานคร (GPP) ปี 2550 ขยายตัวที่ระดับ - 2.5 ซึ่งขยายตัวลดลงจากปีที่

ผ่านมาที่มีการขยายตัวร้อยละ 1.5 ซึ่งสอดคล้อง กับทิศทางการขยายตัวของประเทศที่มีแนวโน้มการขยายตัวที่ลดลงเช่นกัน โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี 2550 ขยายตัวร้อยละ 4.8 ซึ่งขยายตัวลดลงจากร้อยละ 5.1 ในปีที่ผ่านมา

ซึ่งสาเหตุสำคัญน่าจะมาจากการที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้รับอานิสงส์จากการขยายตัวของภาคสินค้าเกษตร และสินค้าอุตสาหกรรม ทำให้ในภาพของประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงเพียงเล็กน้อย ในขณะที่กรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายทำอาภาศยานจากสนามบินดอนเมืองเป็นสนามบินสุวรรณภูมิ รวมทั้งสถานการณ์ทางการเมืองที่ขาดเสถียรภาพส่งผลกระทบต่อการเดินทางและการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

GPP กทม. ติดอันดับ 6 ของประเทศ

เมื่อพิจารณาถึงมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ประจำปี 2550 แล้ว จะพบว่า 10 อันดับ

แรกสุดของประเทศนั้น เริ่มจาก ระยอง 972,306 บาท/คน/ปี และอันดับ 2 คือ สมุทรสาคร 549,621 บาท/คน/ปี 3.สมุทรปราการ 509,318 บาท/คน/ปี 4.พระนครศรีอยุธยา 432,080 บาท/คน/ปี 5.ชลบุรี 383,377 บาท/คน/ปี 6.กรุงเทพมหานคร 320,358 บาท/คน/ปี 7.ฉะเชิงเทรา 279,272 บาท/คน/ปี 8.ปทุมธานี 249,083 บาท/คน/ปี 9.ภูเก็ต 214,621 บาท/คน/ปี 10.สระบุรี 214,537 บาท/คน/ปี ซึ่งทั้ง 10 จังหวัดนั้นล้วนแต่เป็นที่ตั้งของ นิคมอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรม ขนาดใหญ่ของประเทศแทบทั้งสิ้น

แต่หากคำนวณถึงจำนวนประชากร ซึ่งตามทะเบียนแล้วกรุงเทพมหานคร มีถึง 6.842 ล้านคน ทำให้ยอดรวมของ ผลิตภัณฑ์จังหวัดหรือ GPP ของกรุงเทพมหานคร ในปี 2550 สูงถึง 2.192 ล้านล้านบาท ถือว่าเป็นจังหวัดที่มี GPP สูงที่สุดในประเทศไทย

5 ภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของ กรุงเทพมหานคร

เมื่อพิจารณาสัดส่วนโครงสร้าง เศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร พบว่า สาขาการผลิตที่มีสัดส่วนโครงสร้าง เศรษฐกิจที่สำคัญ มีจำนวน 5 สาขา ได้แก่

1. สาขาการค้าปลีก-ส่ง เช่น ธุรกิจการค้าปลีก-ส่งสินค้าอุปโภค บริโภค ห้างสรรพสินค้า (Super Store) อู่ออมรต เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.6 ของ GPP กทม. ในปี 2550

ภาคการค้าปลีก-ส่งของกรุงเทพมหานคร นับเป็นภาคการผลิตที่สำคัญที่สุด และใหญ่ที่สุดถึงหนึ่งในสี่ของกรุงเทพมหานคร มีมูลค่าสูงถึง 531,565 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 3.1 เมื่อเทียบกับร้อยละ 2.6 ในปี 2549 อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ ที่ยังคงมีศักยภาพสูงมาก โดยเฉพาะใน

พื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีกำลังซื้อสูง และมีการแข่งขันกันอย่างเข้มข้น

2. สาขาอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมการผลิตสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำจาก โลหะประดิษฐ์ การผลิตผลิตภัณฑ์ยาง และพลาสติก การพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.6 ของ GPP กทม.

ภาคอุตสาหกรรม มีขนาดใหญ่ เป็นอันดับสองรองจากภาคการค้าปลีก-ส่ง โดยมีมูลค่าสูงถึง 445,687 ล้านบาท ในปี 2550 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 เทียบกับร้อยละ 0.7 ในปี 2549 โดยเป็นอัตราการขยายตัวที่น้อยกว่า ภาพรวมของประเทศที่มีอัตราการขยายตัวสูงร้อยละ 5.7 ซึ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะของการผลิตภาคอุตสาหกรรมของกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์กับภาวะเศรษฐกิจโลกและภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า ได้แก่ สหรัฐ ญี่ปุ่น ฯลฯ

3. สาขาขนส่งและการสื่อสาร เช่น การขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางไปรษณีย์ และรวมถึงกิจการคลังสินค้า และกิจการการสื่อสารโทรคมนาคม เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.4 ของ GPP กทม. มีมูลค่า 276,434 ล้านบาท

ซึ่งขยายตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง จากปีที่ผ่านมา โดยในปี 2550 ขยายตัว

ร้อยละ - 23.9 เทียบกับร้อยละ - 4.0 ในปีที่ผ่านมา ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงมูลค่าและทิศทางการขยายตัวแล้ว พบว่าสาขาการขนส่งและการสื่อสาร เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้การขยายตัวของเศรษฐกิจกรุงเทพมหานคร ติดลบในปีปัจจุบัน เนื่องจากการเคลื่อนย้ายท่าอากาศยานจากสนามบินดอนเมืองเป็นสนามบินสุวรรณภูมิ และระดับราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการคมนาคม การขนส่ง

4. สาขาโรงแรมและภัตตาคาร เช่น โรงแรม ที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.1 ของ GPP กทม.

ภาคโรงแรมและภัตตาคารมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 4 รองจากภาคขนส่ง และการสื่อสาร มีมูลค่า 258,795 ล้านบาท ในปี 2550 ขยายตัวลดลง ร้อยละ 4.8 เทียบกับร้อยละ 11.8

ในปี 2549 ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวที่ลดลงของประเทศ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่มั่นคงทางการเมืองในประเทศและระดับเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5. สาขาการเงิน เช่น ธนาคาร และสถาบันการเงิน เป็นต้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.4 ของ GPP กทม.

ส่วนมูลค่าตลาดในสาขานี้ปี 2550 เท่ากับ 164,805 ล้านบาท คิดเป็นอัตราการขยายตัวร้อยละ 1.5 เทียบกับร้อยละ -1.4 ในปีที่ผ่านมา เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มสูงขึ้น

จากภาพโครงสร้างทางเศรษฐกิจข้างต้น คงทำให้เห็นภาพความหลากหลายของภาคธุรกิจต่างๆ ใน กรุงเทพมหานคร ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น และน่าจะเป็นประโยชน์ในการปรับใช้ในงานวางแผนงานต่างๆ บ้างตามสมควร

งานจดทะเบียนพาณิชย์ ภารกิจใหม่ของกกม. จดทะเบียน รวดเร็ว ใกล้บ้านคุณ

วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป
ผู้ประกอบการ
ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 50 เขต
ก็จะได้รับความสะดวกสบาย
มากยิ่งขึ้น
เพราะกรุงเทพมหานครจะเพิ่ม
ประเภทกิจการที่รับ
จดทะเบียนพาณิชย์
อีก 12 พาณิชยกรรม

เดิมทีนั้น ผู้ประกอบการที่ต้องการ
จดทะเบียนพาณิชย์ต้องไปดำเนินการที่
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์
เท่านั้น ต่อมารัฐบาลมีนโยบายการกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจึงถ่ายโอนอำนาจ
จดทะเบียนพาณิชย์ในส่วนที่รับผิดชอบให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในส่วนของ
ต่างจังหวัดจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด
และเมืองพัทยา

ในส่วนของกรุงเทพมหานครเอง ก็
ได้รับถ่ายโอนภารกิจจดทะเบียนพาณิชย์
ให้มีอำนาจรับผิดชอบในส่วนที่อยู่ในท้องที่
ของตน ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2549
โดยสำนักงานทะเบียนพาณิชย์กรุงเทพ
มหานครที่สามารถรับจดทะเบียนพาณิชย์
ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนัก
การคลัง (ส่วนกลาง) รับจดทะเบียนพาณิชย์
ได้ทุกท้องที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และ

ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขต 50 แห่ง
(ส่วนสาขา) รับจดทะเบียนพาณิชย์เฉพาะ
ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตนเอง
จำนวน 5 พาณิชยกรรม ได้แก่

1. การทำโรงสีข้าวและการทำ
โรงเลื่อยที่ใช้เครื่องจักร
2. การขายสินค้าที่ได้เงินตั้งแต่วัน
ละ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าไว้
เพื่อขายซึ่งมีค่ารวมเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาท
ขึ้นไป
3. การเป็นนายหน้าหรือตัวแทน
ค้าต่าง ซึ่งทำการเกี่ยวกับสินค้าที่มีค่ารวม
ทั้งสิ้นตั้งแต่วันละ 20 บาทขึ้นไป
4. การประกอบหัตถกรรมหรือการ
อุตสาหกรรมและขายสินค้าที่ผลิตได้ตั้งแต่วัน
ละ 20 บาทขึ้นไป หรือมีสินค้าที่ผลิตได้
มีค่ารวมเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไป
5. การขนส่งทางทะเล การขนส่งโดย
เรือกลไฟ เรือยนต์ประจำทาง รถไฟ รถราง
รถยนต์ประจำทาง การขายทอดตลาด
การรับซื้อขายที่ดิน การให้กู้ยืมเงิน การรับ
แลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ
การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร
การประกันภัย การทำโรงรับจำนำและ
การทำโรงแรม

กกม. ขยายขอบเขตการให้บริการ เพิ่มความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ

ไม่เพียงแต่ไม่ต้องเดินทางไปจด
ทะเบียนพาณิชย์ถึงกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
กระทรวงพาณิชย์เท่านั้น หากนับตั้งแต่
ในวันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป
ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครทั้ง
50 เขต ก็จะได้รับความสะดวกสบายมาก
ยิ่งขึ้น เพราะกรุงเทพมหานครจะเพิ่ม
ประเภทกิจการที่รับจดทะเบียนพาณิชย์
อีก 12 พาณิชยกรรม แก่ผู้ประกอบการที่มี
สถานประกอบการตั้งอยู่ในท้องที่กรุงเทพ
มหานครหลายประเภทมากยิ่งขึ้น ได้แก่
การขายหรือให้เช่าผ่านซีดี แด็บบันทึก
วีดีทัศน์ แผ่นวีดีทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดีทัศน์

ระบบดิจิทัล เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง
การขายอัญมณี หรือเครื่องประดับซึ่งประดับ
ด้วยอัญมณี การซื้อขายสินค้าหรือบริการ
โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต การบริการอินเทอร์เน็ต การให้
เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย การ
บริการเป็นตลาดกลาง ในการซื้อขายสินค้า
หรือบริการ โดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่าน
ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การผลิต รับจ้าง
ผลิตแผ่นซีดี แด็บบันทึก วีดีทัศน์ แผ่น
วีดีทัศน์ ดีวีดี หรือแผ่นวีดีทัศน์ระบบดิจิทัล
เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันเทิง การให้บริการ
เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
การให้บริการฟังเพลงและร้องเพลงโดย
คาราโอเกะ การให้บริการเครื่องเล่นเกม
ผู้เพลง โรงงานแปรรูปภาพ แกะสลักและ
การทำหัตถกรรมจากงาช้าง การค้าปลีก
การค้าส่งงาช้างและผลิตภัณฑ์จากงาช้าง

เอกสารสำคัญเพื่อจัดตั้ง เปลี่ยนแปลง หรือเลิกพาณิชยกรรม

การจดทะเบียนจัดตั้งพาณิชยกรรม

ในกรณีนี้ผู้ประกอบการต้องการ
จดทะเบียนจัดตั้งพาณิชยกรรม เอกสารสำคัญ
ที่ต้องใช้ ได้แก่ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
ของเจ้าของกิจการหรือหุ้นส่วนหรือผู้จัดการ
พร้อมเซ็นรับรองความถูกต้อง สำเนาทะเบียน
บ้านเจ้าของกิจการ หนังสือมอบอำนาจ พร้อม
ติดอากรแสตมป์ 10 บาท (ถ้ามี) สำเนา
บัตรประชาชนผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี) กรณี
ที่ไม่ได้เป็นเจ้าบ้านก็ต้อง แนบเอกสาร
เพิ่มเติม คือ หนังสือยินยอมจากเจ้าบ้าน
และสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน
เจ้าบ้านพร้อมรับรองความถูกต้อง

กรณีเช่าสถานที่และผู้ให้เช่าเป็น
บุคคลธรรมดา เอกสารที่ต้องใช้ คือ สำเนา
ทะเบียนบ้านของสถานประกอบการ สำเนา
สัญญาเช่าพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง สำเนา
บัตรประชาชนผู้ให้เช่า หากผู้ให้เช่ามีสถานะ
เป็นบริษัท ต้องใช้สำเนาสัญญาเช่าพร้อม
รับรองสำเนาถูกต้อง หนังสือรับรองบริษัท

พร้อมลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท และสำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท

กรณีซื้ออาคารชุด/ห้องชุด ผู้จดทะเบียนต้องใช้เอกสารดังนี้ สำเนาโฉนดที่ดิน/ห้องชุด หนังสือรับรองบริษัท พร้อมลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท และสำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท

กรณีคณะบุคคล/ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชคนิติบุคคล ให้แนบเอกสารของผู้เป็นหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือจัดตั้งคณะบุคคล/ห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชคนิติบุคคล สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน

กรณีเป็นนิติบุคคลต่างประเทศ ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมดังนี้ สำเนาเอกสารแสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีรายการเกี่ยวกับชื่อ วัตถุประสงค์ ทุน ที่ตั้งสำนักงาน รายชื่อกรรมการ และอำนาจกรรมการ หนังสือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย ใบอนุญาตทำงานของผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย (กรณีเป็นบุคคลต่างด้าว) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือหนังสือรับรองการใช้สิทธิตามสนธิสัญญา (ถ้ามี)

กรณีประกอบพาณิชย์กิจการขาย หรือให้เช่าแผ่นซีดี แล็บบันทึก วีซีดี ดีวีดี แผ่นวีซีดี ดีวีดี หรือแผ่นดีวีดีระดับบดฉีกหัก เฉพาะที่เกี่ยวกับการบันทึก ต้องแจ้งข้อมูลและส่งเอกสารประกอบเพิ่มเติม ดังนี้ แผนที่แสดงสถานที่ตั้ง สำเนาหนังสืออนุญาต หรือหนังสือรับรองให้เป็นผู้จำหน่าย หรือให้เช่าสินค้าดังกล่าว หรือสำเนาใบเสร็จรับเงินตามประมวลรัษฎากร หรือหลักฐานการซื้อขายจากต่างประเทศ

กรณีประกอบพาณิชย์กิจการค้าอัญมณี หรือเครื่องประดับ ต้องดำเนินการและให้ส่งเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้ หลักฐานแสดงจำนวนเงินทุน หลักฐานหรือหนังสือแจ้งการประกอบอาชีพหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือกรรมการผู้มีอำนาจของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทแล้วแต่กรณี

กรณีประกอบพาณิชย์กิจการขายอิเล็กทรอนิกส์ ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติม คือ รายละเอียดเกี่ยวกับเว็บไซต์ 1 แผ่น กรณีนิติบุคคลให้แนบสำเนาทะเบียนจดทะเบียนบริษัท สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัทฯ พร้อมรับรองความถูกต้อง

การจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงพาณิชย์กิจ

สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพาณิชย์กิจ มีเอกสารจำเป็นอย่างยิ่งใช้ในการดำเนินการดังต่อไปนี้ สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบการหรือหุ้นส่วนหรือผู้จัดการ สำเนาทะเบียนบ้านเจ้าของกิจการ หนังสือมอบอำนาจพร้อมติดอากรแสตมป์ 10 บาท (ถ้ามี) สำเนาบัตรประชาชนผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี) กรณีเปลี่ยนแปลงสถานที่และไม่ได้เป็นเจ้าบ้าน ต้องแนบเอกสารเพิ่มเติม คือ หนังสือยินยอมจากเจ้าบ้าน และสำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชนเจ้าบ้านพร้อมรับรองความถูกต้อง

กรณีเช่าสถานที่และผู้ให้เช่าเป็นบุคคลธรรมดา ต้องใช้เอกสารดังนี้ สำเนาทะเบียนบ้านของสถานประกอบการ สำเนาสัญญาเช่าพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง และสำเนาบัตรประชาชนผู้ให้เช่า ถ้าผู้ให้เช่ามีสถานะเป็นบริษัท ต้องใช้เอกสารดังนี้ สำเนาสัญญาเช่าพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง หนังสือรับรองบริษัทพร้อมลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท สำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท

ส่วนผู้จดทะเบียนที่ซื้ออาคารชุด/ห้องชุด ต้องใช้เอกสาร คือ สำเนาโฉนดที่ดิน/ห้องชุด หนังสือรับรองบริษัทพร้อมลงลายมือชื่อของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท และสำเนาบัตรประชาชนของผู้มีอำนาจกระทำการแทนบริษัท

ส่วนเอกสารเพิ่มเติมอื่นๆ ได้แก่ ใบทะเบียนพาณิชย์ เฉพาะกรณีแก้ไขเพิ่มเติมชื่อตัวหรือชื่อสกุลของผู้ประกอบการพาณิชย์ ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ/ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ และ/หรือสำนักงานแห่งใหม่ สำเนาทะเบียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการในประเทศไทย

กรณีนิติบุคคลต่างประเทศขอเปลี่ยนแปลงผู้จัดการสาขาในประเทศไทย และสำเนาทะเบียนสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว และ/หรือชื่อสกุล (ถ้ามี)

การจดทะเบียนเลิกพาณิชย์กิจ

หากต้องการยกเลิกกิจการ ผู้ประกอบการต้องใช้เอกสารในการจดทะเบียนยกเลิกพาณิชย์กิจ ดังต่อไปนี้ สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ประกอบการหรือหุ้นส่วนหรือผู้จัดการ พร้อมเซ็นรับรองความถูกต้อง หนังสือมอบอำนาจพร้อมติดอากรแสตมป์ 10 บาท (ถ้ามี) สำเนาบัตรประชาชนผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี) ใบทะเบียนพาณิชย์ หนังสือรับฝากบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี (ในกรณีที่เป็นนิติบุคคล) สำเนาใบมรณบัตรของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ (กรณีถึงแก่กรรม) สำเนาหลักฐานแสดงความเป็นทายาทของผู้ประกอบพาณิชย์กิจที่ถึงแก่กรรม ในกรณีนี้แจ้งเลิกเพราะผู้ประกอบกิจการถึงแก่กรรม ให้ลงชื่อโดยทายาทคนใดคนหนึ่ง หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ทำการแทนทายาท หรือผู้รับมอบอำนาจจากทายาท

ทั้งนี้ บางพาณิชย์กิจจำเป็นต้องแนบสำเนาใบอนุญาต หรือหนังสือให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการจดทะเบียนพาณิชย์ ซึ่งได้แก่ การธนาคาร การรับแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ การซื้อหรือขายตัวเงิน การให้กู้ยืมเงินโดยวิธีรับจำนองสิ่งหามทรัพย์ การซื้อขายสินค้าล่วงหน้า และพาณิชย์กิจของคนต่างด้าว

ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครสามารถยื่นขอจดทะเบียนพาณิชย์ได้ที่ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่ หรือที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคลังชั้น 2 ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 1 (เสาชิงช้า) โดยจะต้องยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วัน นับแต่วันเริ่มประกอบกิจการหรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคลังกรุงเทพมหานคร ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร เสาชิงช้า โทรศัพท์ 0 2224 1916 และ 0 2621 1517 ในวันและเวลาราชการ และที่สำนักงานเขต 50 เขต

จากตลาดค้าปลา

สู่ตลาดดอกไม้...

ที่หน้าปากคลองตลาด

สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย ชาวไทยและชาวจีนช่วยกันสร้างชุมชนริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณฝั่งบางกอกน้อย รวมทั้งตลาดสดที่กินพื้นที่ตั้งแต่ถนนจักรเพชร จนถึงถนนมหาธาตุ โอบล้อมวัดราชบูรณะ โรงเรียนราชินี และโรงเรียนสวนกุหลาบ เรียกรวมกันว่า "ปากคลองตลาด" เป็นตลาดค้าปลาขนาดใหญ่ ที่ส่งตรงมาจากแม่น้ำท่าจีน

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ทรงโปรดฯ ให้ขุดคลองขึ้นมาหลายสาย หนึ่งในนั้นคือคลองขนาดเล็กข้างวัดบูรณะหรือมาตยาาราม จึงก่อให้เกิดชุมชนริมแม่น้ำขนาดใหญ่ เรียกว่า "คลองตลาด" ใกล้กันนั้นก็มี "คลองโหนด" ที่ขุดขึ้นมาจากฝั่งบางกอกตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จึงรวมเป็นตลาดสดแห่งเดียวกัน โดยเน้นค้าปลาเป็นหลัก และเรียกว่า "สะพานปลา" แต่ไม่นานก็ย้ายไปที่หัวลำโพงแทน ตลาดแห่งนี้ จึงแปรสภาพเป็นตลาดสด บรรดาชาวสวนจากฝั่งธนบุรีจึงนำผัก ผลไม้ และดอกไม้สดมาซื้อขาย แลกเปลี่ยนกันเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ดอกไม้ที่วางขายที่ปากคลองตลาดแห่งนี้ มีขนาดใหญ่ สด และหลากหลาย ที่สำคัญราคาไม่แพง ในช่วงเทศกาลวันแห่งความรักของทุกปี คนมีความรักในหัวใจทั้งหลายจึงนิยมมาหาซื้อดอกไม้สวยๆ จากปากคลองตลาด ซึ่งมีให้เลือกหลากหลายพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นดอกกุหลาบจีนสีแดง ขาว ดอกกุหลาบพันธุ์จากฮอลแลนด์ รวมทั้งดอกกุหลาบในประเทศอีกด้วย

ปากคลองตลาดจึงเปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของตลาดดอกไม้แห่งกรุงเทพมหานคร

คณะผู้จัดทำ Bangkok Economy

นายพงศ์ศักดิ์
นางวรรณวิไล
นายปรีชา
นางประพิน
นางสาวจรลลณย์
นางอรวิมลรัตน์

เลมสันต์
พรหมสิทธิ์
สุระนที
บริสุทธิ
แสงอน
เหสาโพธิ์

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร
ปลัดกรุงเทพมหานคร
รองปลัดกรุงเทพมหานคร
ผู้อำนวยการสำนักงานคลัง
รองผู้อำนวยการสำนักงานคลัง
รองผู้อำนวยการสำนักงานคลัง
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ประธานกรรมการที่ปรึกษา
กรรมการที่ปรึกษา
กรรมการที่ปรึกษา
กรรมการที่ปรึกษา
กรรมการที่ปรึกษา
กรรมการที่ปรึกษาและบรรณาธิการ

จัดทำโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร
โทร. 0 2224 1916 โทรสาร 0 2225 1945
www.bangkok-go.th/finance
พิมพ์โดย บริษัท สไตลครีเอทีฟแอนด์ จำกัด
โทร. 0 2945 8051-6 โทรสาร 0 2945 8057
Email : stylecreative@yahoo.com